

Cynllun Sychder 2026

INDEPENDENT WATER NETWORKS LTD.

Mawrth 2026

Cynnwys

Cynllun Sychder 2026	1
Mawrth 2026	1
Taflen Rheoli Dogfennau	3
Crynodeb gweithredol	4
1.0 Rhagymadrodd	5
1.1 Independent Water Networks	5
1.2 Cefndir Deddfwriaethol	5
1.3 Datganiad Diogelwch Cynllun Sychder	6
1.4 Proses Ymgynghori	7
2.0 Strategaeth Rheoli a Gweithredu ar Sychder	8
2.1 Cyfnodau Sychder IWNL	10
3.0 Mesurau Sychder	13
3.1 Eithriadau	13
3.2 Cyfryngau Effeithlonrwydd Dŵr Ymgyrch	14
3.3 Gwaharddiadau Defnydd Dros Dro (TUBs)	14
3.4 Gorchmynion Sychder Cyffredin a Chamau Rheoli Sychder Eithafol	15
3.5 Cynllun Sychder Argyfwng	17
3.6 Dychwelyd i'r Gwasanaeth Arferol	17
3.7 Hiawdaliadau	17
3.8 Adolygiad ar ôl Sychder	17
4.0 Strategaeth Gyfathrebu	18
4.1 Cyfathrebu â Chwmnïau Dŵr Deiliadol	18
4.2 Cyfathrebu â Chwsmerïaid	18
4.3 Gwaharddiadau Defnydd Dros Dro, Gwaharddiadau Defnydd Anhanfodol a Chamau Rheoli Sychder Eithafol	21
4.4 Asesu Effeithiolrwydd Cyfathrebu	21
4.5 Cyfathrebu â Rhanddeiliaid	22
5.0 Cyflenwad Dŵr a Galw	23
5.1 Lefelau Gwasanaeth IWNL yn ôl Rhanbarth Cyflenwi Deiliadaethol	23
6.0 Rheoli Galw	26
7.0 Effeithiau Amgylcheddol	27
8.0 Rhestr o Atodiadau	28
A1 Enghreifftiau o gyngor effeithlonrwydd dŵr ar y wefan	30
A2 Enghreifftiau o daflenni cyngor ar effeithlonrwydd dŵr	32
A3 Sychder sy'n datblygu: Archwiliad Dŵr	34
A4 Lefel 2 – Sychder: Geiriad enghreifftiol ar gyfer hysbysu cyfyngiadau defnyddio dŵr o dan waharddiad defnydd dros dro	35
A5 Lefel 3 – Sychder: Geiriad enghreifftiol ar gyfer hysbysu cyfyngiadau defnyddio dŵr o dan orchymyn sychder	38
A6 Geiriad enghreifftiol ar gyfer dirymu cyfyngiadau	41
B1 Cyfathrebu Deiliad	43
C1, Gwersi a ddysgwyd	45

Document Control Sheet

Teitl:	Cynllun Sychder 2026	
Dyddiad Rhyddhau:	Mawrth 2026	Statws yr Adroddiad: Terfynol
Awdur yr Adroddiad:	Iestyn Jones Uwch Wyddonydd Dŵr	
Wedi'i gymeradwyo:	Paula Agutter, Pennaeth Rheoliadau Dŵr a Chydymffurfiaeth	
Adroddiadau Cysylltiedig:	IWNL: WRMP 2024	

Datganiad Sicrwydd

Mae Cynllun Sychder IWNL 2026 yn adlewyrchu ac yn ystyried y cynlluniau rhanbarthol perthnasol, y fframwaith cenedlaethol a'r canllawiau a'r polisi perthnasol. Mae'r Bwrdd wedi ymgysylltu ac wedi goruchwyllo datblygiad Cynllun Sychder 2026 sy'n parhau i gyflawni ein rhwymedigaethau i gyflenwi dŵr a diogelu'r amgylchedd.

Awdurdodedig ar ran Bwrdd IWNL:	31st Mawrth 2026 Charlie Thackeray, Cyfarwyddwr IWNL
---------------------------------	---

Crynodeb Gweithredol

Mae'r Cynllun Sychder hwn yn egluro sut bydd Independent Water Networks Ltd (IWNL) yn cefnogi ei gwsmeriaid yn ystod cyfnodau o dywydd sych a sychder. Nid yw IWNL yn gweithredu ei ffynonellau dŵr ei hun; yn hytrach, mae'r holl ddŵr a gyflenwir i gartrefi a busnesau IWNL yn cael ei ddarparu gan y cwmni dŵr lleol presennol drwy gytundebau cyflenwi swmp.

Fel cwmni NAV, mae IWNL yn dilyn yr un camau sychder a ddefnyddir ledled Cymru ac yn gweithio'n agos gyda phob darparwr presennol i sicrhau bod cwsmeriaid yn derbyn gwybodaeth clir a chyson. Pan fydd amodau sychder yn gwaethygu, gall IWNL gyflwyno cyfyngiadau dros dro megis gwaharddiadau pibell ddŵr i helpu i leihau'r galw. Gall mesurau mwy difrifol, megis gorchmynion sychder a chyfyngiadau brys, gael eu cymhwyso gan IWNL yn ogystal â'r cwmni dŵr presennol, yn dibynnu ar yr ardal a'r amodau.

Bydd rhai o'r mesurau hyn yn gofyn am awdurdodiad gan gyrff y Llywodraeth neu Gyfoeth Naturiol Cymru. Bydd IWNL yn cyfathrebu unrhyw fesurau o'r fath yn glir i'r cwsmeriaid yn effeithir arnynt.

Prif ffocws IWNL yn ystod sychder yw helpu cwsmeriaid i ddefnyddio dŵr yn ddoeth a sicrhau eu bod yn cael eu hysbysu'n dda ar bob cam. Mae cefnogaeth ychwanegol ar gael i gwsmeriaid ar y Gofrestr Gwasanaethau Blaenoriaethol neu'r rhai sydd angen cymorth ychwanegol.

Pan fydd amodau'n gwella, bydd IWNL yn dileu cyfyngiadau yn unol â'r gwelliant mewn argaeledd dŵr ac yn parhau i hyrwyddo effeithlonrwydd dŵr hirdymor. Ar ôl pob sychder, bydd IWNL yn adolygu'r hyn a weithiodd yn dda a'r hyn y gellir ei wella. Mae'r cynllun hwn yn sicrhau bod IWNL yn barod, wedi'i drefnu ac yn gallu cefnogi cwsmeriaid trwy bob cam o sychder.

1.0 Cyflwyniad

Mae'r Cynllun Sychder hwn yn amlinellu'r dull y bydd Independent Water Networks (IWNL) yn ei gymryd yn ystod cyfnodau o sychder, gan gynnwys sut y byddwn yn rheoli cyflenwadau i gwsmeriaid er mwyn cynnal y lefelau gwasanaeth a nodir yn ein Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr 2024.

Mae'r cynllun yn darparu fframwaith clir ar gyfer cydlynu gweithredol, ymgysylltu â chwsmeriaid, a llywodraethu trwy gydol cyfnodau sychder.

1.1 Independent Water Networks

Mae Independent Water Networks (IWNL) yn rhan o'r grŵp BUUK Infrastructure. Mae'r grŵp yn arbenigo mewn caffael, adeiladu, perchnogi, gweithredu a chynnal rhwydweithiau aml-gyfleustodau sy'n gwasanaethu datblygiadau newydd ledled y DU.

Mae ei weithgareddau'n cynnwys perchnogaeth a reoleiddir o asedau rhwydwaith cyfleustodau a darparu gwasanaethau seilwaith ac asedau heb eu rheoleiddio. Mae portffolio'r grŵp yn cynnwys rhwydweithiau nwy, trydan, dŵr, dŵr gwastraff, gwres ardal a ffibr ar draws Cymru, Lloegr a'r Alban.

Nid yw IWNL yn berchen ar nac yn gweithredu unrhyw ffynonellau dŵr. Mae pob dŵr yfed a gyflenwir i safleoedd NAV IWNL yn cael ei ddarparu drwy gytundebau cyflenwi swmp gyda'r cwmni dŵr presennol yn yr ardal.

Ar hyn o bryd mae IWNL yn gweithredu 4 penodiad NAV ledled Cymru, a ddangosir yn eu Parthau Adnoddau Dŵr presennol yn Adran 5.

1.2 Cefndir Deddfwriaethol

Mae sychder yn cael ei nodweddu gan gyfnod hir o lawiad annormal o isel. Gan fod sychder yn datblygu'n raddol dros sawl mis, disgwylir i gwmnïau dŵr gynllunio a gweithredu mesurau i leihau effaith prinder dŵr.

Mae Adran 39B Deddf Diwydiant Dŵr 1991 yn ei gwneud yn ofynnol i bob ymgwymerwr dŵr baratoi a chynnal cynllun sychder sy'n dangos sut y bydd yn parhau i gyflenwi dŵr yn ystod sychder tra'n lleihau'r angen am orchmynion sychder.

Mae'r Cynllun Sychder hwn wedi'i baratoi yn unol â Rheoliadau Cynllun Sychder 2005, Cyfarwyddyd Cynllun Sychder 2020, Egwyddorion Arweiniol ar gyfer Datblygu Cynlluniau Sychder Ymgwymerwyr Dŵr ar gyfer 2025 a Chanllaw Technegol Cynllun Sychder Cwmni Dŵr Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) (Rhagfyr 2017). Mae'r dogfennau hyn yn sefydlu'r camau gofynnol ar gyfer cynllunio ar gyfer sychder, a grynhoir yn Nhabl 1.1 isod.

1.3 Datganiad Diogelwch y Cynllun Sychder

Nid yw'r cynllun hwn yn cynnwys unrhyw wybodaeth a ystyrir yn sensitif o dan Nodyn Cyngor 11 DEFRA (Argraffiad 5), 'Rheoli Gwybodaeth Diogelwch Sensitif Cwmnïau Dŵr' (2016), na'r 'Canllawiau i Gwmnïau Dŵr ar Ryddhau Gwybodaeth Sensitif o ran Diogelwch' (2012). Yn unol â hynny, ni chymhwyswyd unrhyw olygiadau.

Cam Rhif.	Cam
1	Trafodaethau rhagarweiniol
2	Paratoi cynllun drafft
3	Proses diogelwch cenedlaethol a chyfrinachedd masnachol
4	Cyhoeddi cynllun drafft
5	Cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo i'w gyhoeddi ar gyfer ymgynghori
6	Ymgynghoriad cyhoeddus ar y cynllun drafft
7	Adolygu ymatebion i'r ymgynghoriad a chyhoeddi datganiad o ymateb
8	Diwygiadau i'r cynllun
9	Cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo
10	Cyhoeddi'r cynllun terfynol yn dilyn cymeradwyaeth Llywodraeth Cymru

TABL 1.1 – PROSES STATUDOL AR GYFER DATBLYGU CYNLLUN SYCHDER

1.4 Y Broses Ymgynghori

CYN-YMGYNGHORIAD

Cynhaliodd IWNL ymgynghoriad cyn-ymgynghorol â Chyfoeth Naturiol Cymru a'r holl gwmnïau dŵr perthnasol cyn drafftio'r cynllun hwn. Helpodd adborth gan y sefydliadau hyn i lunio cynnwys a strwythur drafft y Cynllun Sychder 2026.

YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS

Cyhoeddwyd y cynllun drafft ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus wyth wythnos, lle gwahoddodd IWNL ymatebion gan gwsmeriaid, cyrff statudol, rheoleiddwyr, a rhanddeiliaid eraill. Ymgynghorodd IWNL ag ystod lawn o gyrff gan gynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru, Ofwat, Llywodraeth Cymru, Iechyd Cyhoeddus Cymru, DWI, CC Water, awdurdodau lleol, a chwmnïau dŵr perthnasol. Cyhoeddir Datganiad Ymateb yn crynhoi'r adborth a dderbyniwyd a'r gwelliannau canlyniadol wedi hynny.

- Holl gwsmeriaid IWNL (Tua 1092 o gwsmeriaid),
- Cyfoeth Naturiol Cymru,
- Arolygiaeth Dŵr Yfed (DWI),
- Awdurdod Rheoleiddio Gwasanaethau Dŵr (OFWAT),
- Cyngor Defnyddwyr Dŵr (CC Water),
- Ymddiriedolaeth Camlesi ac Afonydd,
- Dŵr Cymru,
- Hafren Dyfrdwy,
- Cynghorau perthnasol yn ardaloedd cyflenwi IWNL

2.0 Strategaeth Rheoli a Gweithredu Sychder

Mae IWNL wedi ymrwymo i roi gwybodaeth lawn i gwsmeriaid a rhanddeiliaid wrth i adnoddau dŵr leihau a'r risg o gyfyngiadau gynyddu. Mae'r Cynllun Sychder hwn yn gwasanaethu fel offeryn cyfathrebu allweddol, gan amlinellu'r lefelau gwasanaeth a'r gefnogaeth benodol y gall ein cwsmeriaid eu disgwyl pryd bynnag y bydd amodau sychder yn codi.

Mae gan gwsmeriaid a rhanddeiliaid eraill y cyfle i wneud sylwadau ar y Cynllun Sychder a dylanwadu arno bob pum mlynedd. I gefnogi hyn, ein dull yw cyhoeddi'r cynllun ar ein gwefan er gwybodaeth ac adolygu ei gynnwys yn flynyddol, gydag ymgynghori llawn a diweddariadau'n cael eu cynnal ar gylch pum mlynedd. Wrth i IWNL barhau i dyfu, bydd trwyddedau NAV ychwanegol yn cael eu caffael yn dilyn cyhoeddi'r cynllun hwn. Wrth i drwyddedau newydd gael eu cael, bydd IWNL yn asesu unrhyw effeithiau parth cysylltiedig fel rhan o adolygiad blynyddol y Cynllun Sychder. Bydd fersiynau wedi'u diweddaru o'r cynllun yn parhau i fod ar gael ar ein gwefan.

Mae Tabl 2.1 yn nodi'r lefelau dosbarthu sychder a'r camau gweithredu cysylltiedig. Diffinnir y lefelau a'r camau gweithredu hyn gan Gyfoeth Naturiol Cymru ac fe'u defnyddir yn gyson ar draws cwmnïau dŵr yng Nghymru. Gan nad yw IWNL yn berchen ar nac yn gweithredu unrhyw ffynonellau dŵr, mae ein lefelau gwasanaeth yn ymwneud yn unig â mesurau ochr y galw yn hytrach na chymau gweithredu ochr y cyflenwad.

LEFEL DOSBARTHU SYCHDER	CRYNODEB O'R GWEITHREDU	LEFEL GWASANAETH IWNL
1 Datblygu Sychder	Ymgyrch gyfathrebu, mwy o reolaeth ar ollyngiadau	1
	Camau gweithredu ar gyfer sychder gyda effeithiau amgylcheddol bach (optimeiddio ffynonellau, toriad pŵer)	N/A
2 Sychde	Gwaharddiadau defnydd dros dro	2
	Camau sychder gyda effeithiau amgylcheddol bach	N/A
3 Sychder	Trwydded sychder effaith amgylcheddol gymedrol a gorchmynion sychder cyffredin	3
	Pob cam posibl i osgoi gorchmynion sychder brys gan gynnwys trwyddedau a gorchmyn sychder effaith amgylcheddol fawr	N/A
4 Sychder Difrifol	Rheolir y lefel hon o sychder o dan Gynllun Argyfwng IWNL.	4

TABL 2.1: LEFELAU DOSBARTHU SYCHDER A CHRYNODEB LEFEL GWASANAETH IWNL

Gan fod IWNL yn adlewyrchu gweithredoedd y cyflenwr presennol, amlinellir ein sbardunau gweithredol isod. Caiff unrhyw fesurau sychder eu gweithredu ar y cyd â'r cwmnïau dŵr presennol perthnasol. Gan fod pob deiliad yn gweithredu sawl rhanbarth, pob un â'i sbardunau a'i fesurau ymyrraeth penodol ei hun, nid yw'r rhain wedi'u rhestru'n unigol yn y cynllun hwn.

Felly mae lefelau gwasanaeth IWNL yn adlewyrchu lefelau'r cwmni dŵr presennol ar gyfer pob ardal gyflenwi. Dangosir pa mor aml y disgwylir i'r mesurau hyn gael eu gweithredu fesul rhanbarth yn Adran 5.1.

LEFEL GWASANAETH IWNL	SBARDUN	RHEOLWR DIGWYDDIAD	MESURAU SYCHDER POSIBL
1	Cyfathrebu â llywodraeth Cymru a chwmnïau dŵr presennol ynghylch prinder dŵr posibl.	Uwch Reolwyr IWNL	Ymgyrch effeithlonrwydd cyfryngau/dŵr
2	Cyfathrebiad gan y cwmni dŵr presennol eu bod wedi cyrraedd eu lefel sbarduno ar gyfer Gwaharddiad Defnydd Dros Dro.	Cyfarwyddwr IWNL	Gwaharddiad Defnydd Dros Dro
3	Cyfathrebiad gan y cwmni dŵr presennol eu bod wedi cyrraedd eu lefel sbarduno ar gyfer Gorchymyn Sychder a/neu Gamau Rheoli Sychder Eithafol.	Cyfarwyddwr Lefel Bwrdd BUUK	Gorchymyn Sychder Cyffredin i Gyfyngu ar Ddefnydd Dŵr (Gwaharddiad ar Ddefnydd Anhanfodol)
4	Cyfathrebiad gan y cwmni dŵr presennol eu bod wedi cyrraedd eu lefel sbarduno ar gyfer Gorchymyn Sychder Brys.	Prif Weithredwr Grŵp BUUK	Dilynwch y canllawiau a nodir yng nghynllun argyfwng IWNL ynghylch digwyddiadau sychder
Dychwelyd i Wasanaethau Arferol	Cyfathrebiad gan y cwmni dŵr presennol eu bod wedi cyrraedd eu lefel sbarduno ar gyfer Dychwelyd i Wasanaethau Arferol.	Uwch Reolwyr IWNL	Ymgyrch cyfryngau

TABL 2.2: SBARDUNAU SYCHDER IWNL

Os bydd y sbardunau hyn yn cael eu bodloni, bydd IWNL yn cynyddu ymgysylltiad â'r cwmni dŵr presennol i sicrhau ein bod yn fodlon ar y camau sy'n cael eu cymryd ac i gefnogi cyfathrebu clir, amserol a chywir â'n cwsmeriaid. Os bydd angen i IWNL weithredu mesurau sychder, byddwn yn ystyried:

- Canllawiau Llywodraeth Cymru a Chyfoeth Naturiol Cymru.
- Mae Cod Ymarfer UKWIR yn cynnwys glynu wrth yr ail egwyddor o gymesuredd.
- Y gofyniad am ddull cyson gyda'r cwmni dŵr presennol.

Gan nad oes gan IWNL fynediad at y data sylfaenol a ddefnyddir gan gwmnïau dŵr presennol i sbarduno gwahanol lefelau sychder, nid ydym wedi gallu profi'r cynllun hwn yn erbyn rhai penodol

2.1 Cyfnodau Sychder IWNL

Mae Tabl 2.3 yn amlinellu'r camau sychder y byddai IWNL yn eu cymryd pan gyrhaeddir y sbardunau yn Nhabl 2.2, ynghyd â'r drefn y byddai'r mesurau hyn yn cael eu gweithredu. Mae hefyd yn manylu ar aelodau'r Tîm Rheoli Sychder a fyddai'n cael eu cynnull pan fyddai IWNL yn barnu bod y senario "Sychder sy'n Datblygu" (Lefel Gwasanaeth 1 IWNL) ar waith. Dangosir y Tîm Rheoli Sychder hefyd yn Ffigur 2.1.

TABL 2.3: CYFNODAU A CHAMAU SYCHDER IWNL

LEFEL DOS-BARTHU SYCHDER	LEFEL GWA-SANAETH IWNL	RHEOLYDD DIGWYDDIAD SYCHDER	TÎM RHEOLI SYCHDER	CRYNODEB O'R CAMAU GWEITHREDU
N/A	Gwasanaeth Arferol	Uwch Reolwr IWNL <ul style="list-style-type: none"> • Pennaeth Rheoleiddio a Chydymffurfiaeth-h Dŵr IWNL 	IWNL <ul style="list-style-type: none"> • Gwyddonydd Ansawdd dŵr. 	Rhaglen arferol o: <ul style="list-style-type: none"> • Cyswllt â rheolwr cyfanwerthu/NAV y deiliad presennol • Canfod a thrwsio gollyngiadau • Gwaith effeithlonrwydd dŵr
Lefel 1 (Sychder sy'n Datblygu)	1	Uwch Reolwr IWNL Gall hyn fod: <ul style="list-style-type: none"> • Pennaeth Rheoleiddio a chydymffurfiaeth dŵr IWNL • Pennaeth asedau dŵr a gwastraff dŵr IWNL • Pennaeth gweithrediaidau dŵr a gwastraff dŵr IWNL. 	IWNL <ul style="list-style-type: none"> • Cyfarwyddwr Rhwydwaith Dŵr • Pennaeth Rheoleiddio a Chydymffurfiaeth Dŵr IWNL • Pennaeth Asedau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL • Pennaeth Gweithrediaidau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL • Uwch Wyddonydd Dŵr • Arweinydd Perfformiad Rhwydwaith Dŵr BUUK • Pennaeth Cyswllt Defnyddwyr • Rheolwr Marchnata 	<ul style="list-style-type: none"> • Ymgyrch effeithlonrwydd cyfryngau/dŵr <ul style="list-style-type: none"> – Hyrwyddo effeithlonrwydd dŵr – Apêl am gyfyngiad • Cysylltu â thimau adnoddau dŵr y deiliad presennol • Cynghori Cyfoeth Naturiol Cymru/ Cyngor Defnyddwyr Dŵr ar y sefyllfa • Rheoli galw gwell <ul style="list-style-type: none"> – Asesiad o ddefnydd y pen mewn ardaloedd lle mae ymgyrch cyfryngau yn mynd rhagddi trwy ddarlleniadau mesurydd ychwanegol. • Canfod a thrwsio gollyngiadau gwell o gofnodwyr data a darlleniadau mesurydd. • Ymgynghori a chynllunio ymlaen llaw ar weithredu Gwaharddiad Defnydd Dros Dro • Cynllunio ymlaen llaw ar gyfer gweithredu Gwaharddiad Defnydd Anhanfodol

Lefel 2 (Sychder)	2	Cyfarwyddwr Lefel Bwrdd IWNL <ul style="list-style-type: none"> • Cyfarwyddwr Rhwydweithiau Dŵr 	Fel uchod a <ul style="list-style-type: none"> • Rheolwr Gyfarwyddwr Grŵp BUUK • Cyfarwyddwr Rheoleiddio Grŵp BUUK 	Parhau â chamau gweithredu blaenorol (gan gynnwys mwy o gyswllt â thimau adnoddau dŵr presennol) <ul style="list-style-type: none"> • Gweithredu Gwaharddiad Ddefnydd Dros Dro (TUBs) • Gwneud cais am orchmynion sychder ar gyfer Gwaharddiad ar Ddefnydd Anhanfodol • Briffio Cyfoeth Naturiol Cymru, Cyngor Defnyddwyr Dŵr, DEFRA a rhanddeiliaid eraill • Ymgyrch gyfryngau lawn gydag apeliadau uniongyrchol i gydymffurfiaeth â'r rheoliadau TUB. • Asesiad o ddefnydd y pen mewn ardaloedd lle mae TUB ar waith trwy ddefnyddio cofnodwyr data a darlleniadau mesurydd gwell. • Cynllunio i sicrhau diogelwch cyflenwad i gwsmeriaid agored i niwed • Cynllunio ymlaen llaw ar gyfer cais am orchymyn sychder brys
Lefel 3 (Sychder)	3	Cyfarwyddwr Lefel Bwrdd BUUK <ul style="list-style-type: none"> • Rheolwr Gyfarwyddwr Grŵp BUUK 	Fel uchod ynghyd <ul style="list-style-type: none"> • Prif Weithredwr Grŵp BUUK • Prif Swyddog Arianol BUUK 	<ul style="list-style-type: none"> • Parhau â chamau gweithredu blaenorol (gan gynnwys gwell cysylltiad â thimau adnoddau dŵr presennol) • Gweithredu gwaharddiad ar ddefnydd anhanfodol • Gweithredu camau rheoli sychder eithafol • Ymgyrch gyfryngau llawn l adlewyrchu difrifoldeb parhaus y sefyllfa • Amllder cynyddol o friffio l CBC, CCW, DEFRA, a rhanddeiliaid eraill • Canolbwyntio ar archwiliadau arbed dŵr mewn ardaloedd lle mae NEUD ar waith gwenud cais am orchymyn sychder brys. • Gweithredu camau rheoli sychder eithafol.

Lefel 4 (Sychder Difrifol)	4	Prif Weithredwr Grŵp BUUK	IWNL	Dilyn y canllawiau a nodir yng nghynlluniau brys IWNL ynghylch digwyddiadau sychder
N/A	Dychwelyd I'r gwasanaeth arferol	Uwch Reolwyr IWNL Gallai hyn fod: • Pennaeth Rheoleid- dio a Chydymffurfia- eth Dŵr IWNL • Pennaeth Asedau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL • Pennaeth Gweithre- diadau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfarwyddwr Rhwyd- waith Dŵr • Pennaeth Rheoleid- dio a Chydymffurfia- eth Dŵr IWNL • Pennaeth Asedau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL • Pennaeth Cyflwyno Asedau IWNL • Gwyddonydd Ansawdd Dŵr • Dadansoddwr Perf- formiad Rhwydwaith BUUK • Rheolwr Gwasanaeth Cwsmeriaid 	<ul style="list-style-type: none"> • Ymgyrch yn y cyfryngau yn cyfleu codi cyfyngiadau • Adolygu effeithiolrwydd y camau a gymerwyd yn ystod y sychder • Cyhoeddi adolygiad o fesurau sychder yn dilyn sychder <p>Ailddechrau rhaglen arferol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cysylltu â rheolwr cyfanwerthu/ NAV y deiliad presennol • Canfod a thrwsio gollyngiadau • Gwaith effeithlonrwydd dŵr

DIFRIFRWCH Y SYCHDER ▶ ▶ ▶

LEVEL 1	LEVEL 2	LEVEL 3	LEVEL 4
<p>IWNL Cyfarwyddwr Rhwydwaith Dŵr IWNL Pennaeth Rheoleiddio Dŵr a Chydymffurfiaeth IWNL Pennaeth Asedau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL Pennaeth Gweithrediadau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL Gwyddonydd Ansawdd Dŵr Dadansoddwr Perfformiad Rhwydwaith</p> <p>BUUK Rheolwr Gwasanaethau Cwsmeriaid Rheolwr Marchnata</p> <p>Uwch Reolwyr IWNL</p>	<p>IWNL Cyfarwyddwr Rhwydwaith Dŵr IWNL Pennaeth Rheo- leiddio a Chydymffurfiaeth Dŵr IWNL Pennaeth Asedau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL Pennaeth Gweithrediadau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL Gwyddonydd Ansawdd Dŵr Dadansoddwr Perfformiad Rhwydwaith</p> <p>BUUK Rheolwr Gyfarwyddwr BUUK Cyfarwyddwr Rheoleiddio Grŵp BUUK Cyfarwyddwr Rhwyd- weithiau Dŵr Rheolwr Gwasanaethau Cwsmeriaid Rheolwr Marchnata</p> <p>Cyfarwyddwr Lefel Bwrdd</p>	<p>IWNL Cyfarwyddwr Rhwydwaith Dŵr IWNL Pennaeth Rheo- liadau a Chydymffurfiaeth Dŵr IWNL Pennaeth Asedau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL Pennaeth Gweithrediadau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL Gwyddonydd Ansawdd Dŵr Dadansoddwr Perfformiad Rhwydwaith</p> <p>BUUK Prif Weithredwr Grŵp BUUK Prif Swyddog Ariannol BUUK Rheolwr Gyfarwyddwr BUUK Cyfarwyddwr Rheoleiddio Grŵp BUUK Cyfarwyddwr Rhwyd- weithiau Dŵr Rheolwr Gwasanaethau Cwsmeriaid Rheolwr Marchnata</p> <p>Cyfarwyddwr Lefel Bwrdd</p>	<p>IWNL Cyfarwyddwr Rhwydwaith Dŵr IWNL Pennaeth Rheo- liadau a Chydymffurfiaeth Dŵr IWNL Pennaeth Asedau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL Pennaeth Gweithrediadau Dŵr a Dŵr Gwastraff IWNL Gwyddonydd Ansawdd Dŵr Dadansoddwr Perfformiad Rhwydwaith</p> <p>BUUK Prif Weithredwr Grŵp BUUK Prif Swyddog Ariannol BUUK Rheolwr Gyfarwyddwr BUUK Cyfarwyddwr Rheoleiddio Grŵp BUUK Cyfarwyddwr Rhwyd- weithiau Dŵr Rheolwr Gwasanaethau Cwsmeriaid Rheolwr Marchnata</p> <p>Prif Weithredwr Grŵp BUUK</p>

FFIGUR 2.1: STRWYTHUR TÎM RHEOLI SYCHDER IWNL AR BOB LEFEL SYCHDER

3.2 Cyfryngau Effeithlonrwydd Dŵr Ymgyrch

Cyn gweithredu unrhyw gamau rheoli sychder pellach, byddai IWNL yn cychwyn ymgyrch effeithlonrwydd dŵr. Byddai hyn yn dechrau unwaith y bydd y cyflenwr presennol yn hysbysu IWNL eu bod wedi mynd i mewn i'r senario "sychder sy'n datblygu" (sy'n cyfateb i Lefel Gwasanaeth 1 IWNL). Byddai negeseuon effeithlonrwydd dŵr yn parhau drwy gydol y sychder. Darperir rhagor o fanylion yn Adran 4.2.

Rhagwelir y byddai'r ymgyrch yn cael ei lansio o fewn mis i'r hysbysiad, er y byddai'r union ddyddiad cychwyn yn dibynnu ar amserlen ryddhau arfaethedig y deiliad presennol. Byddai deunyddiau'r ymgyrch yn cael eu diweddarw wrth i amodau esblygu, gan ymgorffori gwybodaeth a data newydd wrth iddynt ddod ar gael. Yn absenoldeb data perfformiad hanesyddol, mae IWNL yn tybio y bydd y gweithgaredd hwn yn cyflawni gostyngiad o tua 1% yn y galw cyfartalog mewn aelwydydd, yn seiliedig ar amcangyfrifon a ddarperir gan gyflenwr presennol.

Bydd effeithlonrwydd yr ymgyrch yn cael ei fonitro yn unol â'r dull a ddisgrifir yn Adran 4.4. Gan fod IWNL yn cyflenwi eiddo â mesurydd 100%, gellir asesu arbedion galw cyn gweithredu unrhyw Waharddiadau Defnydd Dros Dro (TUBs). Bydd mewnwelediadau a geir o fonitro ymgysylltiad cwsmeriaid yn cael eu defnyddio i lywio cynllunio ar gyfer sychder yn y dyfodol.

3.3 Gwaharddiadau Defnydd Dros Dro (TUBs)

Rhoddodd Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr (2010) bwerau ychwanegol i gwmnïau dŵr gyflwyno ystod ehangach o gyfyngiadau dros dro ar ddefnyddio dŵr yn ystod amodau sychder heb fod angen gorchymyn sychder. Cefnogir y pwerau hyn gan Orchymyn Defnyddio Dŵr (Gwaharddiadau Dros Dro) 2010 a Chyfarwyddyd Sychder 2011, sy'n nodi'r categorïau o ddefnydd dŵr y gellir eu cyfyngu gyda a heb orchymyn sychder.

Byddai gwaith paratoi IWNL ar gyfer gweithredu Gwaharddiad Defnydd Dros Dro (TUB) yn dechrau yn ystod yr ymgyrch gyfryngau a ddisgrifir yn Adran 3.2. Byddai gweithgareddau cynllunio yn dechrau ar y cam hwn, a byddai IWNL yn alinio ei amserlen ymgynghori ag amserlen y cyflenwr presennol i sicrhau cysondeb yn y negeseuon.

Dim ond ar ôl cadarnhad gan y cyflenwr presennol eu bod yn cychwyn eu cynlluniau TUB eu hunain y byddai cynlluniau TUB yn cael eu gweithredu. Mae'r dull hwn yn sicrhau cyfathrebu clir a chyson, gan leihau'r risg o ddryswch ymhlith cwsmeriaid.

Mae'r arbedion disgwylidig yn y galw sy'n deillio o gyfyngiadau TUB yn seiliedig ar ddadansoddiad o ddata o sychder 2003 (UKWIR, 2007), ochr yn ochr ag arbedion amcangyfrifedig a gyflwynir yng Nghod Ymarfer a Chanllawiau'r diwydiant ar Gyfyngiadau Defnydd Dŵr (2013). Mae IWNL yn amcangyfrif y gallai gweithredu TUBs leihau'r galw brig gan gartrefi yn yr haf hyd at 9.5%. Bydd effeithlonrwydd TUBs yn cael ei fonitro fel yr amlinellir yn Adran 4.4, a bydd canfyddiadau'n cael eu defnyddio i lywio cynllunio ar gyfer sychder yn y dyfodol.

YMGYNGHORIAD AR TUBS

Bydd IWNL yn cydymffurfio â'r gofynion deddfwriaethol a nodir yn Adran 76B(2) a (3) o Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991, fel y'i diwygiwyd gan Adran 36 o Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010, ynghylch y broses ymgynghori gyhoeddus ar gyfer gweithredu Gwaharddiadau Defnydd Dros Dro (TUBs).

Bydd cyfathrebu sy'n ymwneud â'r ymgynghoriad hwn yn dilyn y dull a amlinellir yn Adran 4.3 a bydd yn defnyddio'r hysbysiadau enghreifftiol ar gyfer cyfyngiadau defnyddio dŵr a ddarperir yn Atodiad A o God Ymarfer a Chanllawiau UKWIR (2013). Bydd cyfathrebu parhaus â chwsmeriaid yn cael ei ddefnyddio i hysbysu aelwydydd pan fydd cyfyngiadau'n dod i rym yn ffurfiol.

Mae IWNL yn bwriadu caniatáu cyfnod ymgynghori o 14 diwrnod lle gall cwsmeriaid gyflwyno sylwadau, gan gynnwys ceisiadau am Eithriadau Rhatach Dewisol. Gellir addasu'r amserlen hon i gyd-fynd ag amserlen ymgynghori'r cwmni dŵr presennol.

GWEITHGAREDDAU SYDD WEDI'U CYNNWYS YN TUBS

Rhestrir y gweithgareddau a fydd yn cael eu cyfyngu isod:

- Glanhau cwch hamdden preifat gan ddefnyddio pibell ddŵr.
- Glanhau cerbyd modur preifat gan ddefnyddio pibell ddŵr.
- Llenwi neu gynnal ffynnon addurniadol.
- Glanhau walïau, neu ffenestri, eiddo domestig gan ddefnyddio pibell ddŵr.
- Glanhau llwybrau neu batïos gan ddefnyddio pibell ddŵr.
- Glanhau arwynebau awyr agored artiffisial eraill gan ddefnyddio pibell ddŵr.
- Tynnu dŵr gan ddefnyddio pibell ddŵr, ar gyfer defnydd hamdden domestig.
- Llenwi neu cynnal a chadw pwll nofio neu badlo domestig.
- Dyfrio gardd gan ddefnyddio pibell ddŵr.
- Dyfrio planhigion ar safleoedd domestig neu anfasnachol gan ddefnyddio pibell ddŵr.
- Llenwi neu gynnal pwll domestig gan ddefnyddio pibell ddŵr.

3.4 Gorchmynion Sychder Cyffredin a Chamau Rheoli Sychder Eithafol

Bydd y penderfyniad i wneud cais am orchymyn sychder cyffredin ac i gychwyn camau rheoli sychder eithafol yn cael ei wneud ar lefel y Bwrdd a bydd yn cael ei sbarduno gan y cwmni dŵr presennol yn cyflwyno ei gais ei hun. Cyn gwneud hynny, bydd IWNL yn sicrhau bod yr holl fesurau perthnasol i leihau'r galw a nodir yn y cynllun sychder hwn wedi'u gweithredu. Bydd IWNL hefyd yn hysbysu Llywodraeth Cymru, yr awdurdodau mordwyo perthnasol a Chyfoeth Naturiol Cymru. Yn ogystal, bydd hysbysiadau'n cael eu cyhoeddi i awdurdodau lleol sy'n cwmparu'r ardaloedd yr effeithir arnynt ac i unrhyw sefydliadau sydd â gwarchodaethau statudol, lle bo'n berthnasol. Bydd IWNL yn adlewyrchu'r cwmni dŵr presennol wrth gyflawni camau rheoli sychder a sychder eithafol. Darperir rhagor o fanylion am sut y bydd y cyfathrebu hwn yn cael ei reoli yn Adran 4.1.

GORCHYMYN SYCHDER CYFFREDIN - GWAHARDDIAD DEFNYDD ANHANFODOL (NEUB)

Er mwyn cyfyngu ymhellach ar y defnydd o ddŵr, efallai y bydd angen i IWNL weithredu Gwaharddiadau Defnydd Anhanfodol (NEUBs) o dan y Cyfarwyddyd Sychder 2011. Byddai gwaith paratoi ar gyfer cyflwyno NEUB yn dechrau yn ystod yr ymgyrch gyfryngau a ddisgrifir yn Adran 4.2.

Mae IWNL yn rhagweld y gallai gweithredu NEUB gymryd hyd at dri mis. Mae'r amserlen hon yn caniatáu ar gyfer y broses ymgeisio a phenderfynu lawn ar orchymyn sychder, gan gynnwys cyhoeddi hysbysiadau statudol yn y wasg. Er mwyn sicrhau digon o amser paratoi cyn bod angen cyfyngiadau, byddai IWNL yn cychwyn y broses ymgeisio ar yr un pryd ag y bydd y TUBs yn cael eu gweithredu (gweler Adran 3.3). Bydd IWNL yn adlewyrchu'r cyflenwr dŵr presennol wrth weithredu NEUBs o dan y Cyfarwyddyd Sychder 2011 er mwyn sicrhau negeseuon cyson a dealltwriaeth cwsmeriaid.

Mae arbedion yn y galw sy'n gysylltiedig â gosod cyfyngiadau NEUB wedi'n hasesu gan ddefnyddio methodoleg UKWIR/NRW a amlinellwyd yn adroddiad 2002 "Evaluating the Impact of Demand Restrictions". Mae IWNL yn amcangyfrif y gallai mesurau NEUB leihau galw annomestig hyd at 2%. Bydd

effeithiolrwydd NEUB yn cael ei fonitro fel y disgrifir yn Adran 4.4, a bydd y data sy'n deillio o hyn yn cael ei ddefnyddio i lywio cynlluniau sychder yn y dyfodol.

CAMAU RHEOLI SYCHDER EITHAFOL

Bwriedir i gamau rheoli sychder eithafol gael eu defnyddio cyn Gorchmynion Sychder Brys Lefel 4. Byddent yn cael eu gweithredu yn dilyn mesurau Lefel 3 (NEUBs) er mwyn helpu i atal yr angen am gamau Lefel 4, fel toriadau rota. Mae'r camau hyn yn ymarferol i'w defnyddio yn ystod sychder eithafol a disgwylir iddynt fod yn rhai dros dro eu natur.

O ystyried natur amrywiol digwyddiadau sychder, bydd dilyniant a blaenoriaethu camau rheoli sychder eithafol yn cael eu hadolygu fesul achos i nodi'r mesurau mwyaf priodol ar gyfer y Parth Adferol penodol. Bydd yr adolygiad hwn yn cael ei gynnal gan yr unigolion a'r timau a restrir yn Nhabl 2.3 ar gyfer camau Lefel 3. Darperir crynodeb o'r camau sychder eithafol isod.

TABL 3.1 CAMAU RHEOLI SYCHDER EITHAFOL

MATH O WEITHRED	CRYNODEB O'R GWEITHREDU	AMSER ARWAIN BRAS
Cyfathrebu Cwsmeriaid	Hysbysu cwsmeriaid sy'n defnyddio llawer o ddŵr am yr angen i leihau eu defnydd o ddŵr.	1 - 2 fis
	Amllder cynyddol o gyfathrebu â chwsmeriaid	1 - 2 fis
	Canolbwyntiwrch gyfathrebu â chwsmeriaid ar ardaloedd sydd â'r arbedion dŵr mwyaf e.e. cawodydd	1 - 2 fis
	Cynhyrchu canllawiau i gwsmeriaid ynghylch sut y gallant leihau eu defnydd i 50 litr/person/dydd	1 - 2 fis
	Ymgyrchoedd dŵr cysyniadol "Diwrnod Sero"	1 - 2 fis
Monitro	Gofynnwch i gwsmeriaid adrodd darlleniadau mesurydd eu hunain	1 - 2 fis
	Cynyddu amllder darlleniadau mesurydd	1 - 3 fis
	Cynyddu monitro cofnodwyr data	1 - 2 fis
Cyfathrebu Deiliad y Swydd	Mwy o gyfathrebu	1 mis
	Rhannu gwybodaeth, data a chyfathrebiadau cwsmeriaid deiliad y swydd y gellir eu trosglwyddo i gwsmeriaid IWNL	1 - 3 fis
Cynnal a Chadw Rhwydwaith	Canolbwyntio adnoddau ar drwsio gollyngiadau ac atal gollyngiadau	1 - 3 fis
Tanceru	Comisiynu a defnyddio tanceri dŵr	1 - 3 fis
Dileu Eithriadauexceptions	Ystyriwch ddileu pob eithriad o dan unrhyw Waharddiadau Defnydd Dros Dro (TUBs) neu Waharddiadau Defnydd Anhanfodol (NEUBs)	1 - 3 fis

Bydd IWNL yn adlewyrchu camau rheoli sychder eithafol y cyflenwr dŵr presennol lle bynnag y bo modd, gan gynnwys alinio rhyddhau cyfathrebiadau a rennir â chwsmeriaid. Cyn gweithredu unrhyw fesurau, bydd IWNL yn asesu'r arbedion galw a gyflawnwyd trwy gamau cynharach.

Byddai gwaith paratoi ar gyfer gweithredu'r camau sychder eithafol hyn yn dechrau yn ystod cam gweithredu'r TUBs a ddisgrifir yn Adran 3.3.

Yn absenoldeb data perfformiad hanesyddol, mae IWNL ar hyn o bryd yn tybio y gallai camau rheoli

sychder eithafol gyflawni gostyngiad yn y galw o tua 20-50%. Bydd effeithiolrwydd y mesurau hyn yn cael ei fonitro fel yr amlinellir yn Adran 4.4, a bydd y data sy'n deillio o hyn yn llywio cynllunio sychder yn y dyfodol.

Mae manylebau manwl ar gyfer y camau gweithredu hyn yn dal i gael eu datblygu. Bydd IWNL yn parhau i'w mireinio trwy ddadansoddi senarios sychder ymhellach a thrafodaethau parhaus gyda chwmnïau dŵr presennol ynghylch eu camau gweithredu sychder eu hunain.

3.5 Cynllun Sychder Argyfwng

Bydd y penderfyniad i weithredu cynllun sychder brys IWNL yn cael ei wneud ar lefel y Bwrdd a bydd yn cael ei sbarduno gan y cwmni dŵr presennol yn dechrau camau gweithredu sychder Lefel 4. Cyn gwneud hynny, bydd IWNL yn sicrhau bod yr holl fesurau lleihau galw perthnasol a nodir yn y cynllun sychder hwn eisoes wedi'u gweithredu. Lle bo angen, bydd IWNL yn hysbysu'r cyrff rheoleiddio a statudol priodol am unrhyw gamau gweithredu sychder brys.

Byddai gwaith paratoadol ar gyfer gweithredu camau brys Lefel 4 yn dechrau yn ystod cyfnod gweithredu'r TUBs a ddisgrifir yn Adran 3.3.

Bydd IWNL yn adlewyrchu camau sychder brys y cyflenwr dŵr presennol lle bynnag y bo modd. Wrth i'r mesurau hyn gael eu cyflwyno, bydd cyfaint y dŵr a fewnforir i safleoedd IWNL yn lleihau o ganlyniad i'r cyfyngiadau hunanosodedig. Yn absenoldeb data perfformiad hanesyddol, mae IWNL ar hyn o bryd yn tybio y gallai camau brys Lefel 4 leihau'r galw tua 20–50%. Bydd effeithiolrwydd y mesurau hyn yn cael ei fonitro yn unol â'r dull a nodir yn Adran 4.4, a bydd y canfyddiadau'n llywio cynllunio sychder yn y dyfodol.

3.6 Dychwelyd i Wasanaethau Arferol

Bydd y penderfyniad i ddychwelyd i lefelau gwasanaeth arferol yn cael ei sbarduno unwaith y bydd y cwmni dŵr presennol yn cadarnhau bod adnoddau dŵr wedi adfer a bod eu trothwyon ar gyfer aildechrau gweithrediadau arferol wedi'u cyrraedd. Darperir manylion ynghylch sut y bydd hyn yn cael ei gyfleu i gwsmeriaid IWNL yn Adran 4.3.

3.7 Hiawdaliadau

Mae taliadau iawndal a wneir i gwsmeriaid am aflonyddwch i'w cyflenwad dŵr wedi'u nodi yn Nghod Ymarfer Cwsmeriaid IWNL, sydd ar gael ar ein gwefan yn: <https://www.iwnl.co.uk/help-and-advice/our-guaranteed-standards-scheme>

3.8 Adolygiad Ôl-Sychder

Ar ôl gweithredu unrhyw fesur cynllun sychder, bydd IWNL yn cynnal asesiad parhaus o'u heffeithiolrwydd (gweler Adran 4.4). Cynhelir cyfarfod—neu gyfres o gyfarfodydd—gyda'r tîm digwyddiad i werthuso pa gamau a lwyddodd yn dda ac i nodi meysydd i'w gwella.

Bydd IWNL yn paratoi adroddiad "wersi a ddysgwyd" o fewn chwe mis ar ôl codwyd mesurau sychder. Bydd yr adroddiad hwn yn cael ei gyhoeddi ar ein gwefan ac yn cynnig cyfle i bawb a fu'n ymwneud â'r digwyddiad adlewyrchu arni, cofnodi mewnwelediadau allweddol, a argymhell gwelliannau posibl i fersiynau dyfodol o'r cynllun sychder.

4.0 Strategaeth Cyfathrebu

4.1 Cyfathrebu gyda Chwmnïau Dŵr Presennol

Mae pob cytundeb cyflenwi mäs y mae IWNL yn ei gynnal ar gyfer ei ardaloedd cyflenwi yn cynnwys darpariaethau sy'n mynnu i'r cwmni dŵr presennol "roi hysbysiad i IWNL sydd yn rhesymol yn y sefyllfa pan mae'n bwriadu gwneud cais am Archeb Sychder arferol neu brys a'r telerau sydd wedi'u ceisio."

Yn ystod amodau gwasanaeth arferol, mae IWNL yn mynychu fforwm adnoddau dŵr rhanbarthol ac yn cynnal cyfarfodydd cydlynu rheolaidd gyda Rheolwr Cyfanwerthu/NAV ym mhob cwmni dŵr incwm. Mae adnoddau dŵr yn eitem agenda sefydlog yn y cyfarfodydd hyn ac mae'n cynrychioli'r cam cyntaf o gyfathrebu o ran unrhyw fesurau sychder a allai fod angen eu gweithredu yn y misoedd i ddod.

Pan fydd IWNL yn cael gwybod bod y cwmni dŵr presennol yn cynllunio lansio ymgyrch gyhoeddusrwydd, bydd IWNL yn dechrau cydweithio'n uniongyrchol gyda thimau adnoddau dŵr ac amserlenni sychder y cwmni presennol i sicrhau dull cyson rhwng y ddwy sefydliad. Mae IWNL yn bwriadu ymgynghori ar yr un pryd â'r cwmni presennol ar unrhyw geisiadau am orchymnion sychder arferol neu argyfwng. Bydd IWNL hefyd yn gofyn am fynediad at ddata perthnasol a gesglir gan y cwmni presennol i gefnogi'r geisiadau hyn fel y gellir ei gynnwys yn y cyflwyniadau gan IWNL ei hun.

Yn yr un modd, bydd IWNL yn nodi amodau "Dychwelyd I'r Arferol" trwy gyfathrebu gyda chyflenwyr presennol, a fydd yn cadarnhau pryd mae eu mesurau'n dangos y gellir codi cyfyngiadau sychder. Ar ôl digwyddiad sychder, bydd IWNL yn rhannu gwersi wedi'u dysgu gyda'r cwmni dŵr presennol ac yna'n ailddechrau'r rhaglen arferol o gyfarfodydd cydgysylltu.

4.2 Cyfathrebu â Chwsmeriaid

Yn ystod gwasanaeth arferol, mae IWNL yn cyfathrebu â chwsmeriaid ar ddefnydd dŵr ac effeithlonrwydd dŵr, gan helpu i godi ymwybyddiaeth o argaeledd adnoddau dŵr yn llawer cyn datblygu unrhyw amodau sychder.

Mae ein gweithgareddau busnes fel arfer yn cynnwys y canlynol:

- Hyrwyddo cyffredinol effeithlonrwydd dŵr a gwybodaeth am defnydd dŵr trwy ein gwefan
- Cyngor a gwybodaeth ar-lein
- Dod o hyd i ollyngiadau ar ein rhwydwaith a'u trwsio
- Ymgyrchoedd cyfryngau targedog mewn parthau adnoddau sydd â defnydd dŵr uwch na'r disgwyl
- Cyngor tymhorol
- Canolfan alw wedi'i hyfforddi ar gyngor effeithlonrwydd dŵr cyffredinol e.e. technegau canfod dolur

Wrth i sychder ddatblygu, bydd IWNL yn cynyddu cyfathrebu gyda chwsmeriaid yn yr ardaloedd a effeithiwyd, gan symud o negeseuon cyffredinol i gyngor mwy targedig ac unigol sefyllfa. Bydd y neges allweddol yn ganolbwyntio ar annog cwsmeriaid i ddefnyddio dŵr yn ddoeth a lleihau defnydd. Bydd pob cyfathrebu yn cael ei gefnogi gan esboniadau clir o gyflwr cyfredol adnoddau dŵr a sut gallai'r sychder ddod yn fwy difrifol os bydd y tywydd sych yn parhau. Mae Tabl 4.1 yn dangos sut bydd ein cyfathrebiadau cwsmer yn esblygu wrth i amodau sychder fynd yn eu blaen.

TABL 4.1: CRYNODEB CYFATHREBU Â CHWSMERIAID IWNL

LEFEL DOSBARTHU SYCHDER	LEFEL GWASANAETH IWNL	NEGES CYFATHREBU CWSMERIAID DOMESTIG	NEGES CYFATHREBU CWSMERIAID ANNOMESTIG
N/A	Gwasanaeth Arferol	<ul style="list-style-type: none"> Negeseuon effeithlonrwydd dŵr cyffredinol Ymgyrchoedd cyfryngau wedi'u targedu ar gyfer parthau adnoddau gyda defnydd dŵr uwch na'r disgwyl 	<ul style="list-style-type: none"> Negeseuon effeithlonrwydd dŵr cyffredinol
Lefel 1 (Sychder sy'n Datblygu)	Lefel Gwasanaeth 1 IWNL	<ul style="list-style-type: none"> Ymgyrch effeithlonrwydd dŵr/y cyfryngau Hyrwyddiadau effeithlonrwydd dŵr Apêl am gyfyngiad Mwy o ymgyrchoedd cyfryngau y gallai fod angen TUBs 	<ul style="list-style-type: none"> Ymgyrch effeithlonrwydd dŵr/y cyfryngau Hyrwyddiadau effeithlonrwydd dŵr Apêl am gyfyngiad
Lefel 2 (Sychder)	Lefel Gwasanaeth 2 IWNL	<ul style="list-style-type: none"> Ymgyrch gyfryngau lawn i adlewyrchu difrifoldeb parhaus y sefyllfa Ymgyrch gyfryngau lawn gydag apeliadau uniongyrchol i gydymffurfio â Gwaharddiadau Defnydd Anhanfodol Mwy o ymgyrchoedd cyfryngau y gallai fod angen gwaharddiadau defnydd diangen (NEUBs) pe bai'r sychder yn gwaethygu 	<ul style="list-style-type: none"> Ymgyrch gyfryngau lawn i adlewyrchu difrifoldeb parhaus y sefyllfa Ymgyrchoedd cyfryngau y gallai fod angen gwaharddiadau defnydd diangen (NEUBs) pe bai'r sychder yn gwaethygu
Lefel 3 (Sychder)	Lefel Gwasanaeth IWNL 3	<ul style="list-style-type: none"> Ymgyrch gyfryngau lawn i adlewyrchu difrifoldeb parhaus y sefyllfa Ymgyrch gyfryngau lawn gydag apeliadau uniongyrchol am gydymffurfiaeth â champau rheoli sychder eithafol a/neu NEUB Mwy o ymgyrchoedd cyfryngau y gallai fod angen cyfyngiadau pellach pe bai'r sychder yn gwaethygu 	<ul style="list-style-type: none"> Ymgyrch gyfryngau lawn i adlewyrchu difrifoldeb parhaus y sefyllfa Ymgyrch gyfryngau lawn gydag apeliadau uniongyrchol am gydymffurfiaeth â champau rheoli sychder eithafol gan NEUBs Mwy o ymgyrchoedd cyfryngau y gallai fod angen cyfyngiadau pellach pe bai'r sychder yn gwaethygu
Lefel 4 (Sychder Difrifol)	Lefel Gwasanaeth IWNL 4	<ul style="list-style-type: none"> Ymgyrch gyfryngau lawn i adlewyrchu difrifoldeb parhaus y sefyllfa Ymgyrch gyfryngau lawn gydag apeliadau uniongyrchol am gydymffurfiaeth 	<ul style="list-style-type: none"> Ymgyrch gyfryngau lawn i adlewyrchu difrifoldeb parhaus y sefyllfa Ymgyrch gyfryngau lawn gydag apeliadau uniongyrchol am gydymffurfiaeth

DROUGHT CLASSIFICATION LEVEL	IWNL'S LEVEL OF SERVICE	DOMESTIC CUSTOMER COMMUNICATION MESSAGE	NON-DOMESTIC CUSTOMER COMMUNICATION MESSAGE
N/A	Dychwelyd i'r Gwasanaethau Arferol	<ul style="list-style-type: none"> Ymgyrch yn y cyfryngau i godi cyfyngiadau a diolch iddynt am eu cefnogaeth Cyhoeddi adolygiad o fesurau sychder yn dilyn y digwyddiad 	<ul style="list-style-type: none"> mgyrch yn y cyfryngau i sicrhau bod cyfyngiadau'n cael eu codi a diolch iddynt am eu cefnogaeth cyhoeddi adolygiad o fesurau sychder yn dilyn y digwyddiad

Bydd IWNL yn dilyn Polisi Cyfathrebu Digwyddiadau BUUK Infrastructure, sy'n nodi'r rolau a'r cyfrifoldebau ar gyfer rheoli digwyddiadau fel sychder, gan gynnwys y broses uwchgyfeirio i gyfarwyddwyr dynodedig. Bydd IWNL yn bennaf yn defnyddio gwefan y cwmni, www.iwnl.co.uk, i gyfleu diweddariadau a gwybodaeth i gwsmeriaid. Yn ogystal â diweddariadau gwefan, bydd IWNL hefyd yn defnyddio e-bost, negeseuon testun, a negeseuon post i sicrhau bod cwsmeriaid yn ymwybodol o'r rhan y gallant ei chwarae wrth arbed dŵr, yn ogystal â'r camau y mae IWNL yn eu cymryd i helpu i reoli'r sychder.

Gan fod pedwar safle IWNL wedi'u dosbarthu ledled Cymru yn hytrach na'u crynhoi o fewn un rhanbarth, mae ein strategaeth gyfathrebu yn adlewyrchu hyn ac yn osgoi defnyddio negeseuon darlledu rhanbarthol eang. Fodd bynnag, bydd IWNL yn parhau i weithio'n agos gyda chwmnïau dŵr presennol i sicrhau cyfathrebu effeithiol a chyson.

Mae IWNL yn cyflenwi dŵr i gartrefi domestig yn bennaf. Busnesau bach yn bennaf yw ein cwsmeriaid annomestig, yn enwedig o fewn y sectorau manwerthu a lletygarwch. Gall Gwaharddiadau Defnydd Anhanfodol gael effaith sylweddol ar y busnesau a'r sefydliadau hyn yn ein hardaloedd mewnol; felly, bydd cyfathrebu â chwsmeriaid annomestig yn cael blaenoriaeth yn ystod Lefelau 3 a 4 o sychder, pan fydd cyfyngiadau o'r fath yn fwy tebygol o gael eu cyflwyno. Mae enghreifftiau o gynnwys tebygol cyfathrebiadau ar wahanol gamau o sychder wedi'u manylu yn Atodiad A.

COFRESTR ANGHENION UNIGOL

Os bydd sychder, byddwn yn anelu at leihau unrhyw effeithiau posibl ar gwsmeriaid sydd ar ein Cofrestr Anghenion Unigol.

TARGEDU ARDALOEDD NAV PENODOL

Mae cronfa ddata cwsmeriaid IWNL yn cynnwys dynodwr ar gyfer yr ardal NAV benodol lle mae pob cwsmer yn byw. Mae hyn yn caniatáu i IWNL anfon negeseuon e-bost, negeseuon testun a llythyrau wedi'u targedu i ardaloedd daearyddol diffiniedig mewn ymateb i ddigwyddiadau neu ddigwyddiadau rhanbarthol. Byddai'r un swyddogaeth yn cael ei defnyddio i gyfathrebu â chwsmeriaid yn ystod sychder, gan sicrhau bod negeseuon yn gywir, yn benodol yn ddaearyddol, ac yn berthnasol i'r amodau yn eu hardal.

Yn ogystal, bydd unrhyw negeseuon a gyhoeddir ar y wefan yn nodi'n glir pa ardaloedd cod post sy'n cael eu heffeithio gan y mesurau sychder.

4.3 Gwaharddiadau Defnydd Dros Dro, Gwaharddiadau Defnydd Anhanfodol a Chamau Rheoli Sychder Eithafol

Os oes angen i IWNL gyflwyno Gwaharddiad Defnydd Dros Dro, gwneud cais am Waharddiad Defnydd Anhanfodol neu weithredu cam(au) rheoli sychder eithafol, yn ogystal â'r strategaeth gyfathrebu a nodir yn Nhabl4.1, byddai IWNL yn gosod hysbysiadau mewn papurau newydd lleol o fewn yr ardal gyflenwi yr effeithir arni. Byddwn yn ysgrifennu at yr ASau a'r Cynghorwyr sy'n cynrychioli'r cymunedau a wasanaethwn a byddwn yn briffio ein holl staff a chontractwyr i gynorthwyo cwsmeriaid. Yn ein cyfathrebiadau, byddai IWNL yn rhoi manylion sut i wneud sylwadau am y gwaharddiad arfaethedig; byddem yn ymateb i unrhyw sylwadau a wneir i ni ar ein gwefan a thrwy ohebiaeth uniongyrchol â'r gohebydd.

Bydd gweithredu unrhyw gyfyngiadau yn cael ei reoli ar y cyd â'r cwmni dŵr presennol er mwyn atal negeseuon anghyson.

Bydd tîm dadansoddi rhwydwaith IWNL yn ymchwilio i ardaloedd lle mae'r defnydd ar ei uchaf, a bydd cwsmeriaid yn yr ardaloedd hynny yn derbyn cyfathrebiadau mwy targedig.

DYCHWELYD I'R GWASANAETHAU ARFEROL

Byddwn yn cyfleu'r canlynol i'n cwsmeriaid pan fydd lefelau adnoddau dŵr yn dychwelyd i normal:

- Diweddarau ein gwefan i adlewyrchu'r newid yn argaeledd
- adnoddau dŵr.
- Cyhoeddwch yn glir fod y cyfyngiadau wedi'u codi drwy'r
- cyfryngau a ddefnyddir yn ystod y cyfyngiadau a diolch i gwsmeriaid am eu cefnogaeth.
- Casglu adborth gan gwsmeriaid a rhanddeiliaid.
- Gwerthuso ein dulliau cyfathrebu â chwsmeriaid a chynnal
- ymchwil cwsmeriaid.
- Parhau i hyrwyddo negeseuon effeithlonrwydd dŵr.
- Cyhoeddi ein hadolygiad o'r mesurau sychder a gymerwyd yn ystod y digwyddiad.

Dylid rheoli codi unrhyw gyfyngiadau ar y cyd â'r cwmni dŵr presennol er mwyn atal negeseuon anghyson.

4.4 Asesu effeithiolrwydd Cyfathrebu

Mae gan IWNL fesuryddion 100% ar draws pob eiddo a bydd yn defnyddio data mesuryddion i olrhain newidiadau yn y defnydd y pen yn ystod sychder, gan ein galluogi i asesu pa mor effeithiol yw ein strategaeth gyfathrebu wedi bod.

4.5 Cyfathrebu â Rhanddeiliaid

Byddai'r sefydliadau canlynol yn gysylltiadau allweddol i weithio gyda nhw a chadw'n wybodus yn ystod sychder:

- NRW
- Public Health Wales
- Drinking Water Inspectorate
- Consumer Council for Water
- Water UK
- Ofwat
- Awdurdodau Lleol
- ASau Etholaeth
- Awdurdodau Tân Lleol

Byddwn yn cyfathrebu â'r rhanddeiliaid hyn ar y cyd â'r deiliad presennol.

AWDURDODAU TÂN LLEOL

Os bydd gorchmynion sychder brys yn cael eu hawdurdodi a'u gweithredu, bydd IWNL yn hysbysu'r Awdurdod Tân Lleol cyn gynted â phosibl. Bydd IWNL yn cymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod cyflenwadau dŵr digonol yn parhau i fod ar gael ar gyfer gweithrediadau'r Awdurdod Tân a bydd yn cynnal cyfathrebu agos â nhw drwy gydol y digwyddiad sychder.

Environment
Agency

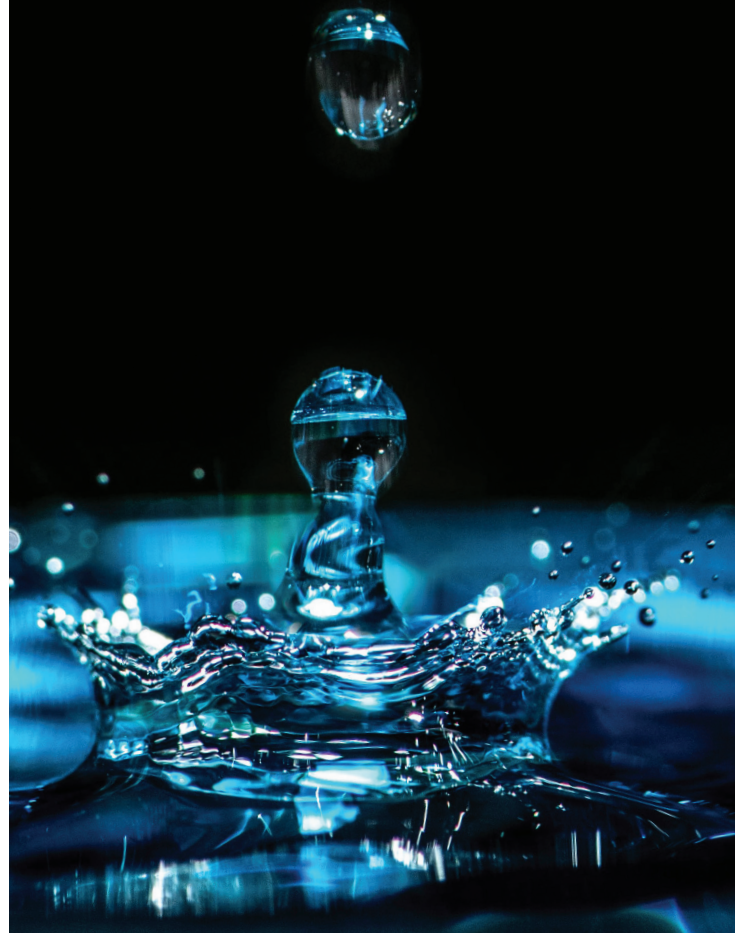
CCW
The voice for water consumers
Y corff sy'n rhoi llais i ddefnyddwyr dŵr

dwi

Ofwat

Department
for Environment
Food & Rural Affairs

5.0 Cyflenwad a Galw Dŵr

Mae IWNL yn gwasanaethu pedwar safle ledled Cymru. Rheolir y cyflenwad i'r ardaloedd hyn drwy gytundebau cyflenwi swmp gyda Dŵr Cymru a Hafren Dyfrdwy. Mae'r cytundebau hyn yn gwarantu cyfaint y dŵr a gyflenwir ac eithrio mewn achos o force majeure. Fodd bynnag, mae'r rhan fwyaf o gyflenwyr presennol wedi nodi na fyddent yn lleihau cyflenwadau swmp islaw 1MI/d. Gan fod pob cytundeb cyflenwi swmp IWNL ar gyfer cyfeintiau islaw'r trothwy hwn, nid yw IWNL yn rhagweld unrhyw ostyngiad yn y cyflenwad o dan amgylchiadau sychder arferol.

Gan nad yw IWNL yn gweithredu unrhyw un o'i ffynonellau dŵr ei hun, mae'r holl reolaeth ochr gyflenwi yn parhau i fod o dan reolaeth lwy y cwmni dŵr presennol. Bydd IWNL yn cydfynd â'r deiliad presennol wrth wneud cais am orchmynion sychder neu orchmynion sychder brys, gan ddibynnu ar gyfathrebu effeithiol â chwsmeriaid a mesurau ochr y galw fel mentrau effeithlonrwydd dŵr i helpu i reoli'r sefyllfa pe bai sychder yn datblygu.

5.1 Lefelau Gwasanaeth IWNL yn ôl Rhanbarth Cyflenwi Deiliad

O fewn pob cytundeb cyflenwi swmp a weithredir gan IWNL, mae cymal sy'n ei gwneud yn ofynnol i IWNL weithredu'r un cyfyngiadau ar ddefnyddio dŵr â'r rhai a gymhwysir gan y cwmni cyflenwi presennol. Mae hyn yn sicrhau bod cwsmeriaid IWNL yn ddarostyngedig i gyfyngiadau rhanbarthol cyson ar sychder a defnydd, wedi'u halinio â'r mesurau gweithredol a rheoleiddiol a osodir gan y cyfanwerthwr presennol.

Mae IWNL a'r cwmnïau dŵr presennol priodol wedi ymgynghori ar y Lefelau Gwasanaeth sy'n berthnasol ym mhob un o'n hardaloedd mewnosodedig. Rhestrir pob deiliad isod, ynghyd â'r lefelau dosbarthu sychder cyfatebol a'r lefelau gwasanaeth y gall cwsmeriaid IWNL eu disgwyl ym mhob rhanbarth.

Dŵr Cymru Welsh Water

Mae gan IWNL ddau gytundeb cyflenwi swmp gyda Dŵr Cymru, mae'r cytundebau hyn yn cwmpasu dau Barth Adnoddau Dŵr Cymru fel y dangosir yn Nhabl 5.1.

Cyflenwr Deiliad	Safle IWNL	Parth Adnoddau Dŵr Deiliad
Dŵr Cymru Welsh Water	Cardiff Quay	SEWCUS
	Northern Gateway (Parcel 4)	Clwyd

TABL 5.1: PARTHAU ADNODDAU DŴR IWNL A DDANGOSIR YN DŴR CYMRU WELSH WATER REGION

Mae cytundebau cyflenwi swmp IWNL gyda Dŵr Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i ni adlewyrchu mesurau ymateb i sychder y deiliad presennol i gefnogi cadwraeth dŵr yn ystod cyfnodau o sychder. Mae Lefelau Gwasanaeth (LoS) Dŵr Cymru, gan gynnwys amlder a math y cyfyngiadau y gall cwsmeriaid eu profi, wedi'u manylu yn eu Cynllun Rheoli Sychder llawn, sydd ar gael yn: <https://www.dwrcymru.com/en/our-services/water/water-resources/final-drought-plan-2025>

Dangosir lefel gwasanaeth IWNL yn ardal Dŵr Cymru yn Nhabl 5.2 isod.

LEFEL DOSBARTHU SYCHDER	AMLEDD GWEITHREDU (DIFRIFOLDEB SYCHDER)
1	-
2	1 mewn 20 mlynedd (cyfyngiadau Gwaharddiadau Defnydd Dros Dro)
3	1 mewn 40 mlynedd (Gorchmynion sychder cyffredin ochr y galw ar gyfer Gwaharddiadau Defnydd Anhanfodol)
4	1 mewn 200 mlynedd (Gorchymyn Sychder Brys – Pibellau sefyll/toriadau rota)

TABL 5.2: LEFELAU GWASANAETH IWNL AR GYFER RHANBARTH DŴR CYMRU

Hafren Dyfrdwy

Mae gan IWNL ddau gytundeb cyflenwi swmp gyda Hafren Dyfrdwy, mae'r cytundebau hyn yn cwmpasu dau Barth Adnoddau Dŵr Hafren Dyfrdwy fel y dangosir yn Nhabl 5.3.

Cyflenwr Deiliad	Safle IWNL	Parth Adnoddau Dŵr Deiliad
Hafren Dyfrdwy	Gatewen Road	WRZ
	Halt Vale	Kinsal

TABL 5.3: PARTHAU ADNODDAU DŴR IWNL A DDANGOSIR YN RHANBARTH HAFREN DYFRDWY

Mae'r cytundebau cyflenwi swmp gyda Hafren Dyfrdwy i gyd yn nodi y byddwn yn adlewyrchu ymateb sychder y deiliad presennol i arbed dŵr mewn cyfnodau o sychder. Gellir dod o hyd i lefel gwasanaeth (LoS) Hafren Dyfrdwy yn eu cynllun sychder llawn yn: <https://www.hdcymru.co.uk/about-us/plan-and-strategy/water-resource-planning/drought-plan/>

Dangosir lefel gwasanaeth IWNL yn ardal Hafren Dyfrdwy yn Nhabl 5.4 isod.

LEFEL DOSBARTHU SYCHDER	AMLEDD GWEITHREDU (DIFRIFOLDEB SYCHDER)
1	N/A
2	Digwyddiad 1 mewn 40 mlynedd (Gwaharddiadau Defnydd Dros Dro)
3	Digwyddiad 1 mewn 40 mlynedd (Gwaharddiadau Defnydd Anhanfodol)
4	Digwyddiad 1 mewn 500 mlynedd (Gorchmynion Sychder Brys)

TABL 5.4: LEFELAU GWASANAETH IWNL AR GYFER RHANBARTH HAFREN DYFRDWY

6.0 Rheoli Galw

Gan na all IWNL weithredu unrhyw fesurau rheoli ochr gyflenwad, rhaid i ni ddibynnu'n llwyr ar reoli ochr y galw yn ystod unrhyw gyfyngiadau ar ddefnydd, gan weithio'n agos gyda chwmnïau dŵr presennol i leihau hyd y cyfyngiadau hynny.

Mae'r ardaloedd a wasanaethir gan IWNL yn elwa o seilwaith newydd ei osod, gan arwain at lefelau gollyngiadau sy'n sylweddol is na lefelau llawer o gwmnïau dŵr eraill yng Nghymru a Lloegr. Yn ein ceisiadau mewnosodedig, mae IWNL wedi cytuno ar gyfraddau targed ar gyfer dŵr heb ei gyfrif o 5% o fewnbwn dosbarthu. Gan fod y rhan fwyaf o'r dŵr heb ei gyfrif yn cael ei briodoli i ollyngiadau, ystyrir bod y termau gollyngiad a dŵr heb ei gyfrif yn gyfystyr yng nghyd-destun ein cydbwysedd cyflenwad-galw.

Mae effeithlonrwydd dŵr yn rhan annatod o gynllunio adnoddau, ac mae gan IWNL ddyletswydd statudol i hyrwyddo defnydd effeithlon o ddŵr. Yn ganolog i hyn mae annog a chefnogi newid ymddygiad cwsmeriaid. Mae IWNL wedi ymrwmo i gynorthwyo cwsmeriaid i fabwysiadu arferion defnyddio dŵr mwy effeithlon, a bydd hyn yn ffocws allweddol i'n gwaith yn ystod cyfnodau o sychder, ochr yn ochr â hyrwyddo ein hamcanion polisi amgylcheddol ehangach. Bydd pob adeilad newydd o fewn ardaloedd IWNL yn parhau i gael ei gynllunio gydag effeithlonrwydd dŵr mewn golwg.

Mae pob eiddo IWNL wedi ei fesur yn llawn. Mae data defnydd o ddarlleniadau mesurydd yn cael ei fonitro'n rheolaidd i nodi gollyngiadau posibl neu i anfon llythyrau cynghori at gwsmeriaid sy'n defnyddio cyfrolau anarferol o uchel o ddŵr, ynghyd â chanllawiau ar sut i ddefnyddio dŵr yn fwy effeithlon.

7.0 Effeithiau Amgylcheddol

Nid yw IWNL yn gweithredu unrhyw un o'i adnoddau dŵr ei hun, ac o ganlyniad, mae ein heffaith amgylcheddol yn sylweddol llai nag effaith cwmnïau dŵr presennol.

Ar gyfer pob ardal a wasanaethir, cwblheir asesiad effaith amgylcheddol cyn i drwydded gael ei rhoi gan OFWAT i sicrhau nad yw'r dŵr y mae IWNL yn ei gyflenwi yn cael effaith niweidiol ar yr amgylchedd.

Mae gan y Grŵp bolisi amgylcheddol, wedi'i gymeradwyo gan y Bwrdd, sy'n nodi sut rydym yn rheoli ac yn lleihau ein heffaith amgylcheddol.

Er y bydd IWNL yn cydweithio'n agos â'r cwmni dŵr presennol lle bo'n briodol, nid yw'n gweithredu unrhyw ffynonellau tynnu dŵr. O ganlyniad, ni ystyrir ei bod yn angenrheidiol cynnwys mesurau lliniaru amgylcheddol penodol yn y Cynllun Sychder hwn.

8.0 Rhestr o Atodiadau

Isod mae rhestr o Atodiadau sy'n cefnogi Cynllun Sychder Drafft IWNL 2026:

Atodiad A: Enghreifftiau Cyfathrebu

Atodiad B: Cyfathrebu â'r Deiliad

Atodiad C: Gwersi a Ddysgwyd

Mae'r rhain ar gael ar-lein yn <https://www.iwnl.co.uk/useful-documents/>

Cynllun Sychder 2026

ATODIAD A: ENGHREIFFTIAU CYFATHREBU

A1 Enghreifftiau o gyngor effeithlonrwydd dŵr ar y wefan

Isod mae enghreifftiau o gyngor effeithlonrwydd dŵr sydd ar gael ar wefan IWNL.

Cynghorion Arbed Dŵr

Lleihau eich defnydd - Awgrymiadau arbed dŵr yn yr haf

Gyda dim ond llond llaw o newidiadau bach gallech arbed dŵr, helpu'r amgylchedd ac arbed arian areich biliau dŵr.

Oeddech chi'n gwybod - Gall defnyddio pibell ddŵr i olchi'ch car ddefnyddio 170 litr mewn 10 munud, sydd ychydig dros ddau faddon o ddŵr.

Gwybod eich defnydd - Mae metr ciwbig o ddŵr yn 1,000 litr. Mae hyn yn cyfateb i 13 bath, 14 llwyth o olchi dillad, 28 cawod neu 111 ffysio toiled.

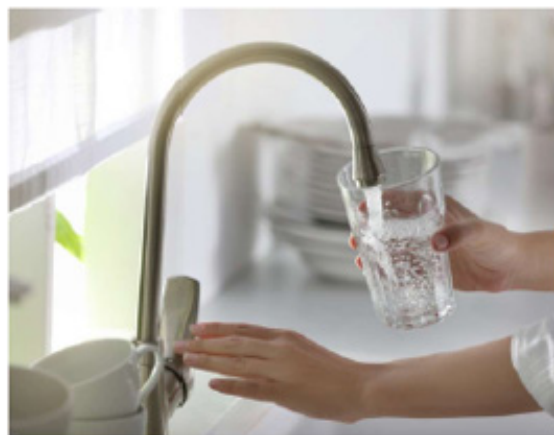
Mae'r person cyffredin yn y DU yn defnyddio 142 litr o ddŵr y dydd.

<http://www.ccwater.org.uk>

Gallwch olrhain faint o ddŵr rydych chi'n ei ddefnyddio bob dydd i weld sut rydych chi'n cymharu, drwy lenwi ein Rhestr Wirio Archwilio Dŵr sydd i'w chael [YMA](#).

Beth allwch chi ei wneud yn y gegin?

- Arbedwch 10 litr o ddŵr drwy aros i ddefnyddio eich peiriant golchi nes bod gennych un llwyth llawn ac nid dau hanner llwyth.
- Rhowch gynnig ar olchi eich ffrwythau a'ch llysiau mewn powlen o ddŵr yn hytrach nag o dan y tap rhedegog - gall hyn arbed hyd at 15 litr bob munud.
- Llenwch eich peiriant golchi llestri cyn ei roi ymlaen. Mae peiriannau golchi llestri yn defnyddio tua 15 litr o ddŵr gyda phob golchiad.
- Os ydych chi'n rhedeg y tap gan aros i'r dŵr oeri, pam na wnewch chi ei gasglu a'i aildefnyddio yn eich gardd?

Beth allwch chi ei wneud yn yr ystafell ymolchi?

- Drwy ddiffodd eich tap wrth i chi frwsio'ch dannedd, gallwch atal hyd at 15 litr o ddŵr rhag mynd yn wastraff bob munud.
- Lleihewch eich amser cawod o funud ac arbedwch hyd at 15 litr o ddŵr.
- Drwy lenwi'ch bath dim ond 1 modfedd yn llai, rydych chi'n arbed 5 litr o ddŵr.
- Gwiriwch eich toiledau am ollyngiadau. Ychwanegwch liw bwyd yn eich tanc dŵr a'i adael dros nos. Os yw'r bowlen wedi lliwio yn y bore, mae hyn yn dangos bod gennych ollyngiad. Dylai gollyngiadau mewnol gael eu trwsio gan blymiwr cymeradwy - dewch o hyd i un yn <https://www.watersafe.org.uk>

Beth allwch chi ei wneud yn yr ardd?

- Mae casgenni dŵr yn ffordd wych o gasglu dŵr ar gyfer eich gardd. Gallai glaw lenwi eich casgen ddŵr 450 gwaith y flwyddyn.
- Arbedwch ddŵr trwy ddyfrio'ch planhigion gyda'r wawr neu gyda'r cyfnos, bydd hyn yn lleihau'r dŵr sy'n cael ei gollu oherwydd anweddiad.
- Defnyddiwch gan ddyfrio. Gall pibell ddŵr neu chwistrellwr ddefnyddio hyd at 1000 litr yr awr; mae hynny'n fwy na 12 bath.
- Ailgylchwch y dŵr yn eich pwll padlo. Defnyddiwch ef i olchi'ch car, dyfrio'ch planhigion neu olchi'ch ci.

A2 Enghreifftiau o daflenni cyngor ar effeithlonrwydd dŵr

Isod mae enghreifftiau o gyngor ar effeithlonrwydd dŵr.

Lleihau eich defnydd

Gyda dim ond llond llaw o newidiadau bach gallech arbed dŵr, helpu'r amgylchedd ac arbed arian ar eich biliau dŵr.

Beth allwch chi ei wneud yn y gegin

Arbedwch 10 litr o ddŵr drwy aros i ddefnyddio eich peiriant golchi nes bod gennych un llwyth llawn ac nid dau hanner llwyth.

Rhowch gynnig ar olchi eich ffrwythau a'ch llysiau mewn powlen o ddŵr yn hytrach nag o dan y tap rhedegog - gall hyn arbed hyd at 15 litr bob munud.

Llenwch eich peiriant golchi llestri cyn ei roi ymlaen. Mae peiriannau golchi llestri yn defnyddio tua 15 litr o ddŵr gyda phob golchiad.

Mae defnyddio dŵr yn ddoeth yn ein helpu i leihau'r dŵr ychwanegol rydyn ni'n ei gymryd o afonydd ac acwiferau.

Mae hyn yn amddiffyn ein hadnoddau dŵr a'r bywyd gwyllt sy'n byw ynddynt ac yn dibynnu arnynt i oroesi.

Beth allwch chi ei wneud yn yr ardd?

Mae casgenni dŵr yn ffordd wych o gasglu ar gyfer eich gardd. Gallai glaw lenwi eich casgen ddŵr 450 gwaith y flwyddyn.

Arbedwch ddŵr trwy ddyfrio'ch planhigion gyda'r wawr neu gyda'r cyfnos, bydd hyn yn lleihau'r dŵr sy'n cael ei golli oherwydd anweddiad.

Defnyddiwch gan ddyfrio. Gall pibell ddŵr neu chwistrellwr ddefnyddio hyd at 1000 litr yr awr; mae hynny'n fwy na 12 bath.

Ailgylchwch y dŵr yn eich pwll padlo. Defnyddiwch ef i olchi'ch car, dyfrio'ch planhigion neu olchi'ch ci.

Beth allwch chi ei wneud yn yr ystafell ymolchi?

Drwy ddiffodd eich tap wrth i chi frwsio'ch dannedd, gallwch atal hyd at 15 litr o ddŵr rhag mynd yn wastraff bob munud.

Bydd lleihau eich amser cawod o 10 munud i 4 munud yn arbed mwy na 300 litr o ddŵr bob wythnos.

Mae baddonau'n defnyddio mwy o ddŵr na chawodydd. Drwy lenwi'ch bath 1 modfedd yn llai, rydych chi'n arbed 5 litr o ddŵr.

Gwiriwch eich toiledau am ollyngiadau. Ychwanegwch liw bwyd yn eich tanc dŵr a'i adael dros nos. Os yw'r bowlen wedi lliwio yn y bore, mae hyn yn dangos bod gennych ollyngiad. Dylai gollyngiadau mewnol gael eu trwsio gan blymiwr cymeradwy - dewch o hyd i un yn <https://www.watersafe.org.uk>

Gwybod eich defnydd

Mae metr ciwbig (m³) o ddŵr yn 1,000 litr. Mae hyn yn cyfateb i:

- 13 bath
- 14 llwyth o olchi
- 28 cawod neu;
- 111 o fflysiadau toiled

Mae'r person cyffredin yn y DU yn defnyddio 142 litr o ddŵr bob dydd (ccwater.org.uk)

Gallwch gadw golwg ar faint o ddŵr rydych chi'n ei ddefnyddio bob dydd drwy lenwi ein Ffurflen Archwilio Dŵr, sydd ar gael ar-lein yn www.iwnl.co.uk, neu drwy sganio'r cod QR hwn:

Ffurflen Archwilio Dŵr

A3 Sychder sy'n Datblygu: Archwiliad Dŵr

Defnyddiwch ein ffurflen archwilio dŵr i gadw llygad ar eich defnydd o ddŵr. Gall arbed dŵr helpu'r amgylchedd, a gall eich helpu i arbed arian ar eich biliau dŵr hefyd.

GWEITHGAREDD	LITRAU A DDEFNYDDIADYD AR Y DIW	LLUSOGWCH ÂR NIFER O WETHAU Y DYDD	CYFANSWM DYDDIOL
YSTAFELL YMOLCHI			
1 bath	80		
Cawod 5 munud	25		
Cawod bilwr 5 munud	80		
1 ffyniwr toiled	6		
Tap yn rhedeg am 3 munud i leihau dderodd/golchi personol	18		
CEGIN			
Peiriant golchi dilled fesul pen llaw	65		
Llywyth llaw peiriant golchi bectri	25		
Rhedeg tap cegin am 1 munud	6		
Golchi bectri â llaw am 30 munud	30		
Tap difaru y ddydd	3		
Paratoi bwyd a choginio ar gyfer 1 pryd bwyd	15		
GARDD			
Can dyfrio	4		
Pibell ddŵr/choströflwr am 1 awr	540		

Oeddech Chi'n Gwybod??

Mae un metr ciwbig o ddŵr yn 1,000 litr.

Mae hyn yn cyfateb i:

- 13 bath
- 14 llwyth o olchdy
- 28 cawod
- 111 o fflysiadau toiled

Mae'r person cyffredin yn y DU yn defnyddio 142 litr o ddŵr bob dydd.

Cynghorion Arbed Dŵr

YSTAFELL YMOLCHI:

- Drwy ddiffodd eich tap wrth i chi frwsi'ch dannedd, gallwch atal hyd at 15 litr o ddŵr rhag mynd yn wastraff bob munud.
- Lleihewch eich amser cawod o funud ac arbedwch hyd at 15 litr.
- Mae baddonau'n defnyddio mwy o ddŵr na chawodydd. Drwy lenwi'ch bath dim ond 1 modfedd yn llai, rydych chi'n arbed 5 litr o ddŵr.

CEGIN:

- Mae peiriant golchi safonol yn defnyddio 50 litr o ddŵr fesul llwyth.
- Arbedwch ynni a dŵr trwy lenwi'r tegell â'r swm o ddŵr sydd ei angen yn unig.
- Helpwch i arbed dŵr drwy drwsio gollyngladau mewnol gan ddefnyddio plymiwr cymeradwy gan Water Regs UK. Gallai tap sy'n difaru lenwi bath mewn diwrnod.

GARDD

- Arbedwch ddŵr trwy ddyfrio'ch planhigion gyda'r nos neu gyda'r cyfnos, bydd hyn yn lleihau'r dŵr a gollir oherwydd anweddiad.
- Mae pibellau dŵr a thaeuallwyr fel arfer yn defnyddio 1000 litr yr awr, sy'n fwy na 12 bath. Drwy ddefnyddio can dyfrio, byddwch yn helpu i arbed dŵr.

A4 Lefel 2 – Geiriad enghreifftiol ar gyfer hysbysu cyfyngiadau defnyddio dŵr o dan Waharddiad Defnydd Dros Dro

DEDDF Y DIWYDIANT DŴR 1991 RHWYDWEITHIAU DŴR ANNIBYNOL CYF. GWAHARDDIAD DROS DRO AR DDEFNYDDIO DŴR

Mae Rhwydweithiau Dŵr Annibynnol Cyf. (IWNL) yn rhoi hysbysiad, yn unol ag adrannau 76 a 76A–C o Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991, bod y defnyddiau canlynol o ddŵr a gyflenwir gan IWNL wedi'u cyfyngu.

Gellir dod o hyd i'r hysbysiad hwn, a manylion pellach ynghylch y gwaharddiadau, y cyngor cyfredol ar sychder ac effeithlonrwydd dŵr ar wefan IWNL yn www.iwnl.co.uk

Bydd cyfyngiadau ar ddefnyddio dŵr yn dechrau ar [AMSER] ar [DYDDIAD] ac yn parhau tan hysbysiad pellach. Mae'r cyfyngiad yn berthnasol yn ardal gyflenwi [MEWNOSOD ENW]. Diolch am eich cefnogaeth ar yr adeg bwysig hon.

Defnyddiau Gwaharddedig

Gwaherddir defnyddio pibell ddŵr, gan gynnwys defnyddio chwistrellwyr, pibellau diferu, systemau dyfrhau awtomatig a dyfeisiau tebyg, ar gyfer y canlynol:

1. Dyfrio gardd gan ddefnyddio pibell ddŵr
2. Glanhau cerbyd modur preifat gan ddefnyddio pibell ddŵr
3. Dyfrio planhigion ar safle domestig neu safle anfasnachol arall gan ddefnyddio pibell ddŵr
4. Glanhau cwch hamdden preifat gan ddefnyddio pibell ddŵr
5. Llenwi neu gynnal pwll nofio neu badlo domestig
6. Tynnu dŵr, gan ddefnyddio pibell ddŵr, ar gyfer defnydd hamdden domestig
7. Llenwi neu gynnal pwll domestig gan ddefnyddio pibell ddŵr
8. Llenwi neu gynnal ffynnon addurniadol
9. Glanhau walïau, neu ffenestri, safle domestig gan ddefnyddio pibell ddŵr
10. Glanhau llwybrau neu batïos gan ddefnyddio pibell ddŵr
11. Glanhau arwynebau awyr agored artiffisial eraill gan ddefnyddio pibell ddŵr

Noder y gall cwsmeriaid barhau i ymgymryd â'r gweithgareddau uchod os ydynt yn defnyddio dŵr prif gyflenwad o fwced neu gan ddyfrio; neu'n defnyddio dŵr nad yw'n dod o'r prif gyflenwad fel dŵr llwyd, dŵr glaw o gasgen ddŵr trwy bibell ddŵr, neu dyllau turio preifat er enghraifft.

Mae'r diffiniadau canlynol yn berthnasol:

Mae "Defnyddio pibell ddŵr" yn cynnwys tynnu dŵr a gyflenwir gan y cwmni o gynhwysydd trwy bibell ddŵr; a llenwi cynhwysydd trwy bibell ddŵr â dŵr a gyflenwir gan y cwmni;

• Mae "Gardd" yn cynnwys parc, gerddi sydd ar agor i'r cyhoedd, gardd ddomestig, lawnt, ymyl glaswellt, rhandir a ddefnyddir at ddibenion anfasnachol ac unrhyw ofod gwyrdd arall;

- Mae "Pibell ddŵr" yn cynnwys unrhyw beth a gynlluniwyd, a addaswyd neu a ddefnyddir i wasanaethu'r un diben â phibell ddŵr. Mae'r gwaharddiadau'n berthnasol p'un a oes unrhyw ddyfais ynghlwm wrth y bibell ddŵr ai peidio, fel chwistrellwr er enghraifft; a
- Mae "Defnyddio pibell ddŵr at ddefnydd hamdden domestig" yn cynnwys gweithredu sleidiau dŵr ac offer hamdden arall.

Mae'r defnyddiau dŵr gwaharddedig hyn wedi'u cynnwys yn adran 76 o Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991 fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010. Gellir dod o hyd i ddiffiniadau pellach yng Ngorchymyn Defnyddio Dŵr (Gwaharddiadau Dros Dro) 2010, sydd ar gael yn: <http://www.legislation.gov.uk/uksi/2010/2231/contents/made>

Eithriadau Statudol

Gall cwsmeriaid sy'n bodloni'r gofynion isod barhau i ddefnyddio dŵr heb orfod gwneud sylwadau i IWNL i gael caniatâd. Wrth ddefnyddio dŵr, gofynnir i gwsmeriaid ddefnyddio dŵr yn ddoeth a mabwysiadu arferion effeithlon o ran dŵr:

- Defnyddio pibell ddŵr am resymau iechyd neu ddiogelwch, lle mae hyn yn cynnwys (a) dileu neu leihau unrhyw risg i iechyd neu ddiogelwch pobl neu anifeiliaid; a (b) atal neu reoli lledaeniad asiantau achosol clefydau;
- Dyfrio planhigion sy'n (1) cael eu tyfu neu eu cadw i'w gwerthu neu i'w defnyddio'n fasnachol, neu (2) sy'n rhan o Gasgliad Planhigion Cenedlaethol neu arddangosfa gardd neu flodau dros dro;
- Glanhau unrhyw ardal o gwch hamdden preifat sydd, ac eithrio drysau neu ffenestri, wedi'i hamgáu gan do a waliau;
- Llenwi neu gynnal pwll lle bo angen wrth ei adeiladu;
- Llenwi neu gynnal pwll sydd wedi'i gynllunio, ei adeiladu neu ei addasu i'w ddefnyddio wrth gwrs rhaglen o driniaeth feddygol;
- Llenwi neu gynnal pwll a ddefnyddir at ddiben dadhalogi anifeiliaid rhag heintiau neu glefyd;
- Llenwi neu gynnal pwll a ddefnyddir wrth gwrs rhaglen o driniaeth filfeddygol;
- Llenwi neu gynnal pwll lle mae pysgod neu anifeiliaid dyfrol eraill yn cael eu magu neu eu cadw mewn caethiwed;
- Llenwi neu gynnal pwll domestig lle mae pysgod neu anifeiliaid dyfrol eraill yn cael eu magu neu eu cadw mewn caethiwed; a
- Llenwi neu gynnal ffynnon addurniadol sydd mewn neu ger pwll pysgod ac sydd â'r pwrpas o gyflenwi digon o ocsigen i'r dŵr yn y pwll er mwyn cadw'r pysgod yn iach.

n.b. Mae dyfrio ardaloedd o laswellt, a ddefnyddir ar gyfer chwaraeon neu hamdden, wedi'i gynnwys o dan Eithriad Statudol ar gyfer iechyd a diogelwch mewn perthynas â'r strïbed gweithredol/ardal chwarae yn unig, nid y tir cyfan.

Eithriadau Cyffredinol Dewisol

Gall cwsmeriaid sy'n bodloni'r meini prawf isod ar gyfer Eithriad Cyffredinol Dewisol barhau i ddefnyddio dŵr heb orfod gwneud sylwadau i IWNL i gael caniatâd i ddefnyddio dŵr ar gyfer y defnyddiau cyfyngedig canlynol. Gofynnir i gwsmeriaid sy'n bodloni'r gofynion ar gyfer Eithriad Cyffredinol Dewisol ddefnyddio dŵr yn ddoeth a mabwysiadu arferion effeithlon o ran dŵr.

Mae'r meini prawf ar gyfer Eithriad Cyffredinol Dewisol yn cynnwys:

- Dyfrio gardd sydd ynghlwm wrth annedd ddomestig, neu ddyfrio planhigion ar safle domestig gan ddefnyddio pibell ddŵr gan bobl â phroblemau symudedd difrifol sydd â Bathodyn Glas cyfredol fel y'i cyhoeddwyd gan eu hawdurdod lleol;
- Defnyddio system ddyfrhau differu neu ddiferu gymeradwy, wedi'i gosod â falf lleihau pwysau ac amserydd, nad ydynt yn rhai llaw, sy'n rhoi dŵr fesul diferyn yn uniongyrchol ar wyneb y pridd neu o dan wyneb y pridd, heb unrhyw ddŵr yn rhedeg i ffwrdd ar yr wyneb na gwasgaru dŵr drwy'r awyr gan ddefnyddio jet neu niwl; a
- Cwsmeriaid masnachol sy'n defnyddio pibellau dŵr wrth gyflawni eu busnes o ddydd i ddydd (er enghraifft golchi ceir â llaw, glanhau ffenestri, cael gwared ar graffiti), ac eithrio dyfrio gerddi domestig.

Eithriadau Consesiynol Dewisol

Gall cwsmeriaid wneud cais i IWNL i dderbyn Eithriad Rhatach Dewisol i ddefnyddio dŵr ar gyfer y defnyddiau cyfyngedig canlynol. Os rhoddir caniatâd ar gyfer Eithriad Rhatach Dewisol, gofynnir i gwsmeriaid ddefnyddio dŵr yn ddoeth a mabwysiadu arferion effeithlon o ran dŵr.

Mae'r defnyddiau dŵr y gellir gwneud cais am Eithriad Rhatach Dewisol ar eu cyfer trwy ysgrifennu at IWNL yn cynnwys:

- Dyfrio gardd sydd ynghlwm wrth annedd ddomestig, neu ddyfrio planhigion ar safle domestig gan ddefnyddio pibell ddŵr gan bobl sydd wedi'u cofrestru ar Gwsmeriaid Agored i Niwed IWNL sydd â phroblemau symudedd ond nad ydynt yn meddu ar Fathodyn Glas.

Cynrychioliadau

Gellir gwneud sylwadau ynghylch unrhyw un o'r gwaharddiadau hyn yn ysgrifenedig erbyn [DYDDIAD] i Dîm Sylwadau Sychder IWNL,

Driscoll 2
Stryd Ellen
Caerdydd
CF10 4BP

Os, o ganlyniad i unrhyw sylwadau, y bydd IWNL yn penderfynu amrywio unrhyw delerau'r gwaharddiad, cyhoeddir hysbysiad pellach. Yn amodol ar hyn, bydd y gwaharddiadau'n dod i rym o'r dyddiad a nodwyd a byddant yn parhau mewn grym tan hysbysiad pellach.

Gall unrhyw berson sy'n torri unrhyw un o'r gwaharddiadau hyn fod yn euog o drosedd, ac yn atebol, ar gollfarn ddiannod, i ddirwy nad yw'n fwy na £1,000.

A5 Lefel 3 – Sychder: Geiriad enghreifftiol ar gyfer hysbysu cyfyngiadau defnyddio dŵr o dan Orchymyn Sychder

HYSBYSIAD STATUDOL O GAIS AM ORCHYMYN SYCHDER YN GWAHARDD NEU GYFYNGU AR DDEFNYDDIO DŴR
Rhwydwaith Dŵr Annibynnol Cyfyngedig
Adrannau 73 a 74(2)(B) ac Atodlen 8 o Ddeddf Adnoddau Dŵr 1991

Oherwydd y bygythiad o ddiffyg difrifol mewn cyflenwadau dŵr yn yr ardal yr effeithir arni, a achosir gan brinder eithriadol o law, mae Independent Water Network Limited, Woolpit Business Park, Synergy House, Woolpit, Bury Saint Edmunds, IP30 9UP ("IWNL") yn gwneud cais i Weinidogion Cymru am Orchymyn Sychder o dan adrannau 73 a 74(2)(b) o Ddeddf Adnoddau Dŵr 1991.

Mae'r ardal yr effeithir arni yn cynnwys holl Ardaloedd Cyflenwi IWNL LLEOLIAD. Nodir yr ardal yr effeithir arni hefyd ar y map sy'n cyd-fynd â'r hysbysiad hwn.

Mae'r Gorchymyn Sychder yn angenrheidiol i reoli'r galw am ddŵr er mwyn diwallu'r diffyg cyflenwadau dŵr yn yr ardal. Y defnyddiau dŵr y gallir eu gwahardd neu eu cyfyngu o dan y Gorchymyn Sychder yw'r rhai a ragnodir gan Weinidogion Cymru fel y'u diffinnir yng Nghyfarwyddiadau Cynllun Sychder (Cymru). Gallir dod o hyd i gopi o'r Cyfarwyddyd yma: <https://www.gov.uk/government/publications/the-drought-direction-2011>.

Mae'r gweithgareddau hyn yn ychwanegol at y gweithgareddau a gwmpesir gan y Gwaharddiad Defnydd Dros Dro sydd wedi bod ar waith ers DYDDIAD ar gyfer cwsmeriaid domestig yn yr ardal hon. Gallir dod o hyd i fanylion pellach am Waharddiad Defnydd Dros Dro IWNL yn yr ardal: <https://www.iwnl.co.uk/homeowners/drought-measures/>

Mae'r hysbysiad hwn a manylion pellach ynghylch y gwaharddiadau a'r cyngor cyfredol ar sychder ac effeithlonrwydd dŵr i'w gweld ar wefan IWNL yma: <https://www.iwnl.co.uk/homeowners/drought-measures/>
Diolch am eich cefnogaeth yn ystod yr amser pwysig hwn.

Bydd y Gorchymyn Sychder arfaethedig yn caniatáu i IWNL wahardd neu gyfyngu ar ddefnyddio dŵr o fewn yr ardal y cyfeirir ati at unrhyw un o'r dibenion canlynol:

Diben 1: Dyfrio planhigion awyr agored ar safle masnachol gan ddefnyddio pibell ddŵr

Diben 2: Llenwi neu gynnal pwll nofio neu badlo annomestig

Diben 3: Llenwi neu gynnal pwll

Diben 4: Gweithredu peiriant golchi cerbydau mecanyddol

Diben 5: Glanhau unrhyw gerbyd, cwch, awyren neu stoc dreigl rheilffordd gan ddefnyddio pibell ddŵr

Diben 6: Glanhau unrhyw ran allanol o adeilad annomestig neu wal annomestig gan ddefnyddio pibell ddŵr

Diben 7: Glanhau ffenestr adeilad annomestig gan ddefnyddio pibell ddŵr

Diben 8: Glanhau gwaith diwydiannol gan ddefnyddio pibell ddŵr

Diben 9: Atal llwch gan ddefnyddio pibell ddŵr

Diben 10: Gweithredu tanc dŵr mewn unrhyw adeilad sydd heb neb yn byw ynddo ac sydd ar gau

Mae'r diffiniadau canlynol yn berthnasol:

- Mae "Mangre Fasnachol" yn golygu unrhyw dir, adeilad neu strwythur arall nad yw'n cael ei ddefnyddio'n bennaf fel annedd.
- Mae "Rhesymau lechyd neu Ddiogelwch" yn golygu dileu neu lleihau risg i iechyd neu ddiogelwch pobl neu anifeiliaid; ac atal neu rheoli lledaeniad asiantau achosol clefydau.
- Mae "Piben Dŵr" yn cynnwys unrhyw beth sydd wedi'i gynllunio, ei addasu neu ei ddefnyddio i wasanaethu'r un

diben â phibell ddŵr. Mae'r gwaharddiadau'n berthnasol p'un a oes unrhyw ddyfais ynghlwm wrth y bibell ddŵr ai peidio, fel chwistrellwr er enghraifft.

- Mae "Casgliad Planhigion Cenedlaethol" yn golygu casgliad planhigion sy'n rhan o Dreftadaeth Planhigion (cynllun Casgliad Planhigion Cenedlaethol y Cyngor Cenedlaethol dros Gadwraeth Planhigion a Gerddi gynt).
- Mae "Adeilad annomestig" yn golygu adeilad neu unrhyw strwythur arall nad yw'n cael ei ddefnyddio'n bennaf fel annedd.
- Mae "Arddangosfa gardd neu flodau dros dro" yn golygu arddangosfa mewn sioe neu arddangosfa am ddim mwy na 7 diwrnod;.
- Mae "defnyddio pibell ddŵr" yn cynnwys tynnu dŵr a gyflenwir gan IWNL drwy bibell ddŵr o gynhwysydd a llenwi cynhwysydd â dŵr a gyflenwir gan IWNL drwy gyfrwng pibell ddŵr.

Gellir dod o hyd i ddiffiniadau cymwys yn:

- Y Cyfarwyddyd Sychder 2011, sydd ar gael yn: <https://www.gov.uk/government/publications/thedrought-direction-2011>
- Gorchymyn Defnyddio Dŵr (Gwaharddiadau Dros Dro) 2010, sydd ar gael yn: <https://www.legislation.gov.uk/uksi/2010/2231/contents/made>

Eithriadau Statudol

Gall cwsmeriaid sy'n dymuno defnyddio dŵr ar gyfer y camau gweithredu isod barhau i ddefnyddio dŵr heb orfod gwneud sylwadau i IWNL i gael caniatâd. Wrth ddefnyddio dŵr, gofynnir i gwsmeriaid ddefnyddio dŵr yn ddoeth a mabwysiadu arferion effeithlon o ran dŵr.

• Nid yw Diben 1 yn cynnwys dyfrio planhigion sydd: wedi'u tyfu neu eu cadw i'w gwerthu neu eu defnyddio'n fasnachol; neu'n rhan o Gasgliad Planhigion Cenedlaethol neu arddangosfa gardd neu flodau dros dro.

• Nid yw Diben 2 yn cynnwys:

- Llenwi neu gynnal pwll sydd ar agor i'r cyhoedd
- Llenwi neu gynnal pwll lle bo angen wrth ei adeiladu
- Llenwi neu gynnal pwll gan ddefnyddio cynhwysydd llaw sy'n cael ei llenwi â dŵr a dynnir yn uniongyrchol o da
- Llenwi neu gynnal pwll sydd wedi'i gynllunio, ei adeiladu neu ei addasu i'w ddefnyddio wrth gwrs rhaglen o driniaeth feddygol
- Llenwi neu gynnal pwll a ddefnyddir at ddiben dadheintio anifeiliaid rhag heintiau neu glefydau
- Llenwi neu gynnal pwll a ddefnyddir wrth gwrs rhaglen o driniaeth filfeddygol
- Llenwi neu gynnal pwll lle mae pysgod neu anifeiliaid dyfrol eraill yn cael eu magu neu eu cadw mewn caethiwed
- Llenwi neu gynnal pwll sydd i'w ddefnyddio gan ddisgyblion ysgol ar gyfer gwarsi nofio ysgol.
- Diben 3: nid yw pwll ar agor i'r cyhoedd os mai dim ond aelodau sy'n talu o glwb neu sefydliad cysylltiedig all ei ddefnyddio.
- Diben 4: nid yw'n cynnwys: llenwi neu gynnal pwll lle mae pysgod neu anifeiliaid dyfrol eraill yn cael eu magu neu eu cadw mewn caethiwed; neu llenwi neu gynnal pwll gan ddefnyddio cynhwysydd llaw sy'n cael ei llenwi â dŵr a dynnir yn uniongyrchol o dap.
- Diben 5: nid yw'n cynnwys llenwi neu gynnal pwll domestig gan ddefnyddio pibell ddŵr.
- Diben 6: yn caniatáu glanhau unrhyw gerbyd, cwch, awyren neu stoc dreigl rheilffordd am resymau iechyd neu ddiogelwch.
- Diben 7: yn caniatáu glanhau unrhyw ran allanol o adeilad annomestig neu wal annomestig am resymau iechyd neu ddiogelwch.
- Diben 8: yn caniatáu glanhau ffenestr adeilad annomestig gan ddefnyddio pibell ddŵr am resymau iechyd neu ddiogelwch.
- Diben 9: yn caniatáu glanhau gwaith diwydiannol gan ddefnyddio pibell ddŵr am resymau iechyd neu ddiogelwch.
- Diben 10 yn caniatáu atal llwch gan ddefnyddio pibell ddŵr am resymau iechyd neu ddiogelwch.

Eithriadau Cyffredin Anstatudol

Gall cwsmeriaid sy'n bodloni'r meini prawf isod ar gyfer Eithriad Cyffredin Anstatudol barhau i ddefnyddio dŵr heb orfod gwneud cynrychiolaeth i gael caniatâd i ddefnyddio dŵr ar gyfer y defnyddiau cyfyngedig canlynol. Gofynnir i gwsmeriaid sy'n bodloni'r gofynion ar gyfer Eithriad Cyffredin Anstatudol ddefnyddio dŵr yn ddoeth a mabwysiadu arferion effeithlon o ran dŵr.

Mae'r meini prawf ar gyfer Eithriad Cyffredin Anstatudol yn cynnwys, er enghraifft:

- Defnyddio pibell ddŵr gan unigolion sydd naill ai wedi'u cofrestru ar Gofrestr Gwasanaethau Blaenoriaeth IWNL, yn ddeiliad Bathodyn Glas neu'n gwsmer WaterSure, ac sydd â chyflyrau symudedd neu iechyd sy'n eu hatal rhag defnyddio can dyfrio neu fwcad.

Defnyddiau cyfyngedig a fyddai wedi'u heithrio o dan yr Eithriad Cyffredin Anstatudol hwn:

- Diben 1: Dyfrio planhigion awyr agored ar safle masnachol
- Diben 2: Llenwi neu gynnal pwll nofio neu badlo annomestig
- Diben 3: Gweithredu peiriant golchi cerbydau mecanyddol
- Diben 4: Glanhau unrhyw gerbyd, cwch, awyren neu stoc dreigl rheilffordd
- Diben 5: Glanhau safle annomestig
- Diben 6: Glanhau ffenestr adeilad annomestig
- Diben 7: Glanhau gwaith diwydiannol
- Diben 8: Atal llwch
- Diben 9: Gweithredu tanciau dŵr

Mae "Bathodyn Glas" yn golygu Bathodyn Glas dilys cyfredol a gyhoeddwyd gan yr Awdurdod Lleol perthnasol yn unol â Rheoliadau Personau Anabl (Bathodynnau ar gyfer Cerbydau Modur) (Lloegr) 2000 (SI 2000/682) ac Adran 21 o Ddeddf Personau â Chleifion Cronig ac Anabl 1970 (fel y'i diwygiwyd).

Eithriadau Pwrpasol Anstatudol

Gall cwsmeriaid wneud sylwadau i IWNL i dderbyn Eithriad Pwrpasol Anstatudol i ddefnyddio dŵr at ddefnydd cyfyngedig. Os rhoddir caniatâd ar gyfer Eithriad Pwrpasol Anstatudol, gofynnir i gwsmeriaid ddefnyddio dŵr yn ddoeth a mabwysiadu arferion effeithlon o ran dŵr.

Cyhoeddir rhestr lawn o ddiwyddiadau a ystyrir yn Eithriadau Pwrpasol Anstatudol ar wefan IWNL yma: <https://www.iwnl.co.uk/homeowners/drought-measures/>

Mae IWNL yn dilyn dull graddol i leihau'r galw os bydd sychder. Mae esboniad llawn o sbardunau sychder a chamau gweithredu arfaethedig i'w gweld yng Nghynllun Sychder IWNL 2021 sydd ar gael yma: <https://www.iwnl.co.uk/about-us/our-drought-plan/>

Sylwch y gall yr Eithriadau Pwrpasol Anstatudol gan gynnwys eithriadau sy'n ymwneud â'r Gwaharddiadau Defnydd Dros Dro a fydd ar waith o DYDDIAD newid yn seiliedig ar a yw amodau sychder yn gwaethygu ac yn unol â'r dull graddol yng Nghynllun Sychder IWNL. Gellir dod o hyd i restr lawn o'r eithriadau statudol yn Y Cyfarwyddyd Sychder 2011, sydd ar gael yma: <https://www.gov.uk/government/publications/the-drought-direction-2011>

Cynrychioliadau

Gall unrhyw un archwilio'r cynigion, yn rhad ac am ddim, yn y lleoliadau canlynol, yn ystod yr amseroedd penodedig am gyfnod o saith diwrnod calendr:

- Pencadlys Dŵr Cymru yn Linea, Heol Fortran, Llaneirwg, Caerdydd, CF3 0LT; Rhwng yr oriau 10:00 – 16:00, o ddydd Llun i ddydd Gwener

Bydd crynodebau o'r cais ar gael yn <https://www.iwnl.co.uk/homeowners/drought-measures/>

Gellir gwneud gwrthwynebiadau yn ysgrifenedig i Weinidogion Cymru, Cangen Dŵr, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ (neu drwy e-bost at WaterEPC@llyw.cymru), gan roi cyfeiriad y gellir anfon gohebiaeth sy'n ymwneud â'r gwrthwynebiad iddo. Dylid gwneud gwrthwynebiadau ar unwaith.

Camau Nesaf

Gweinidogion Cymru fydd yn penderfynu a ddylid cynnull gwrandawriad cyhoeddus neu ymchwiliad. Bydd rhagor o wybodaeth am hyn ar gael ar-lein yn <https://www.iwnl.co.uk/homeowners/drought-measures/>. Os bydd Gweinidogion Cymru yn caniatáu'r gorchymyn sychder, bydd IWNL yn cyhoeddi hysbysiad arall yn cadarnhau hyn, a fydd yn cynnwys y dyddiad y bydd y cyfyngiadau'n dechrau.

Rhwydweithiau Dŵr Annibynnol Cyfyngedig

A6 Geiriad enghreifftiol ar gyfer dirymu cyfyngiadau

RHWYDWAITHAU DŴR ANNIBYNOL CYF (IWNL) Dileu Cyfyngiadau ar Ddefnyddio Dŵr

[MEWNOSODWCH GYFEIRIAD PERTHNASOL AT DDEDDFWRIAD YN UNOL Â'R CYFYNGIADAU DEFNYDDIO DŴR SYDD WEDI BOD AR WAITH (TUBs/Gorchmynion Sychder Cyffredin)]

Ers [DYDDIAD] mae nifer o gyfyngiadau dros dro ar ddefnyddio dŵr (gyda rhai eithriadau) wedi bod mewn grym yn ardal IWNL.

Rydym yn falch o gyhoeddi bod yr holl gyfyngiadau hyn wedi'u codi o [amser a dyddiad].

Rydym yn ddiolchgar iawn i'n cwsmeriaid am eu cydweithrediad wrth warchod cyflenwadau yn ystod y prinder dŵr. Gofynnwn i gwsmeriaid barhau i ddangos cymedrolï a defnyddio dŵr yn gyfrifol i helpu i sicrhau cyflenwadau yn y dyfodol.

Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau mewn cysylltiad â'r cyhoeddiad hwn at: Adnoddau Dŵr, Driscoll 2, Stryd Ellen, Caerdydd, CF10 4BP Neu drwy e-bost at: waterresources@iwnl.co.uk

[DYDDIAD]

Cynllun Sychder 2026

ATODIAD B: Cyfathrebu â'r Deiliad

Mawrth 2026

B1 Cyfathrebu Deiliad

Drwy gydol y flwyddyn, mae IWNL yn cymryd rhan mewn cyfarfodydd rhanbarthol gydag Adnoddau Dŵr y Gorllewin ac Adnoddau Dŵr y Gogledd, yn ogystal â chynnal cyfarfodydd cyswllt rheolaidd gyda chwmnïau dŵr presennol. Pan fydd adnoddau dŵr dan straen a bod siawns y bydd angen Gwaharddiadau Defnydd Dros Dro (TUBs) neu gyfyngiadau eraill, rydym yn cadw mewn cysylltiad agos a rheolaidd ag ystod eang o bartneriaid ar draws y sector dŵr. Mae'r trafodaethau hyn yn digwydd drwy gyfarfodydd cyswllt wedi'u hamserlennu yn ogystal â sesiynau mwy aml sy'n canolbwyntio ar sychder, ac rydym hefyd yn cynnal sgysiau ad hoc pryd bynnag y bydd gwybodaeth newydd yn dod i'r amlwg. Gyda'i gilydd, mae'r rhain yn ein helpu i lunio darlun clir, a rennir o sut mae amodau'n datblygu a pha gamau gweithredu a allai fod yn ofynnol.

Yn ystod y cyfarfodydd hyn, rydym yn trafod y sefyllfa bresennol o ran adnoddau dŵr, rhagolygon ar gyfer yr wythnosau a'r misoedd nesaf, sut mae ein rhwydweithiau'n perfformio, ac unrhyw bwysau gweithredol a allai effeithio ar y cyflenwad. Rydym hefyd yn rhannu mewnwelediadau ar ymddygiad cwsmeriaid ac yn adolygu unrhyw risgiau i gyflenwadau dŵr cyhoeddus.

Yn hollbwysig, rydym yn defnyddio'r sgysiau hyn i gydlynu cyfathrebu â chwsmeriaid. Drwy alinio ein negeseuon, ein hamseriad a'n cyngor â chwmnïau dŵr eraill, rydym yn sicrhau bod cwsmeriaid ledled ein rhanbarth yn derbyn gwybodaeth glir a chyson - yn enwedig mewn ardaloedd lle mae ffiniau cyflenwi'n cwrdd neu lle mae mwy nag un cwmni'n chwarae rhan.

Mae'r dull cydweithredol hwn yn ein helpu i gynllunio'n effeithiol, ymateb yn gyflym pan fydd amodau'n newid, a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i gwsmeriaid mewn pryd fel eu bod yn deall y sefyllfa ac unrhyw gamau sy'n cael eu cymryd i ddiogelu cyflenwadau.

Cynllun Sychder 2026

ATODIAD C: GWERSI A DDYSGWYD

Mawrth 2026

C1, Gwersi a ddysgwyd

1. Gweithio Gyda'n Gilydd Trwy Rannu Gwybodaeth yn Glir ac yn Briodol

Mae llawer o NAVs wedi dangos eu bod yn barod i ymrwymo i Gytundebau Dim Datgelu lle bo angen. Mae hyn yn creu cyfle gwerthfawr i wella ansawdd y wybodaeth a rennir yn ystod amodau sychder. Drwy ddefnyddio NDAs yn y ffordd gywir, gall pob parti gael mynediad at y manylion gweithredol sydd eu hangen arnynt i ddeall pwysau system a chynllunio'n effeithiol. Byddai hyn yn cefnogi ymatebion mwy cydlynol ac yn y pen draw yn cryfhau gwneud penderfyniadau ar y cyd.

2. Pwysigrwydd Cyfathrebu Amserol ac Agored

Tynnodd adborth sylw hefyd at yr angen am gyfathrebu mwy amserol a thryloyw rhwng deiliaid presennol a NAVs. Gall oedi neu fylchau mewn gwybodaeth ei gwneud hi'n anodd i NAVs ragweld newidiadau, addasu gweithrediadau, a chadw cwsmeriaid yn wybodus. Byddai gwella tryloywder, yn enwedig o ran sbardunau sychder, rhagolygon adnoddau, a chymau gweithredu arfaethedig, yn cefnogi gwell cydlynu ac yn helpu i sicrhau bod ymatebion yn rhagweithiol yn hytrach nag yn adweithiol.

3. Gwneud Prosesau Sychder yn Fwy Effeithlon drwy Ddiweddarau Deddfwriaeth

Mae sylw pellach yn ymwneud â'r defnydd presennol o drwyddedau sychder. Gall y trwyddedau hyn gyflwyno oedi a heriau gweinyddol ar yr union adegau pan fo gweithredu cyflym fwyaf pwysig. Byddai symleiddio deddfwriaeth fel bod pwerau a hyblygrwydd allweddol yn cael eu cynnwys mewn prosesau safonol yn lleihau dibyniaeth ar drwyddedau dewisol ac yn galluogi gwneud penderfyniadau cyflymach a mwy ystwyth yn ystod cyfnodau sychder cynyddol.

